

EG:s handels- politik på jordbruks- området

STATENS JORDBRUKSVERK
Internationella enheten

EG:S HANDELSPOLITIK PÅ
JORDBRUKSOMRÅDET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING OCH SAMMANFATTNING

Inledning.....	1
Sammanfattning.....	2
1. EG:S HANDELSPOLITIK.....	4
1.1 Inledning.....	4
1.2 Allmänt om handelspolitiken	4
1.3 Nationella handelsavtal och importregleringar	5
2. EG:S RESPEKTIVE SVERIGES UTRIKESHANDEL PÅ JORDBRUKSOMRÅDET.....	7
3. EG:S HANDELSÖVERENSKOMMELSER PÅ JORDBRUKSOMRÅDET.....	10
3.1 Inledning.....	10
3.2 Allmänt om handelsavtal	10
3.3 Multilaterala avtal/åtaganden	11
3.3.1 GATT	11
3.3.2 Allmänna tullpreferenser (GSP).....	12
3.3.3 Lomé-konventionen	12
3.4 Bilaterala arrangemang/avtal.....	13
3.4.1 Associationsavtal	13
3.4.2 Interimsavtalen "Europa avtalen"	14
3.4.3 Frihandelsavtalen	14
3.4.4 Andra avtal/arrangemang	15
3.5 Internationella råvaruavtal	16
3.6 Handelsavtalens fördelning på länder/ländergrupper inom jordbruksområdet ..	16
3.7 Fördelning av tull/avgiftskvoter efter varugrupper samt ländergrupper	17
4. EG:S GRÄNSSKYDD MED HÄNSYN TAGEN TILL OLIKA HANDELSÖVERENSKOMMELSER.....	18
4.1 Inledning.....	18
4.1.1 Levande djur (tulltaxans kapitel 01)	19
4.1.2 Nötkött (tulltaxans kapitel 02).....	20
4.1.3 Griskött och fjäderfäkött (tulltaxans kapitel 02)	21
4.1.4 Får- och lammkött, inkl get (tulltaxans kapitel 02).....	22
4.1.5 Beredda köttprodukter (tulltaxans kapitel 16)	23

4.1.6	Mejerivaror och ägg (tulltaxans kapitel 04)	24
4.1.7	Trädgårdsprodukter (tulltaxans kapitel 06, 07, 08 och 20).....	26
4.1.8	Kaffe, te och kryddor (tulltaxans kapitel 09).....	30
4.1.9	Spannmål, mjöl (tulltaxans kapitel 10 och 11).....	30
4.1.10	Oljeväxtfröer etc (tulltaxans kapitel 12).....	31
4.1.11	Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter (tulltaxans kapitel 15)	32
4.1.12	socker, sockerkonfektyr och kakaoberedningar (tulltaxans kapitel 17 och 18).	32
4.1.13	Diverse ätbara beredningar (tulltaxans kapitel 19 och 21).....	33
4.1.14	Drycker, sprit och ättika (tulltaxans kapitel 22)	34
4.1.15	Återstoder och avfall från livsmedelsindustrin samt beredda fodermedel (tulltaxans kapitel 23).....	34
4.1.16	Tobak mm (tulltaxans kapitel 24).....	35
5.	HANDELSÖVERENSKOMMELSER SOM GYNNAR EG:S EXPORT...	36
6.	SLUTSATSER.....	37

KOMPLETTERANDE BILAGOR

BILAGA 1 Sveriges handelsavtal och importkvoter på jordbruksområdet

BILAGA 2 EG:s viktigare exportkvoter på tredjelandsmarknaden

INLEDNING

Inom Jordbruksverket har genomförts en studie av EG:s gemensamma handelspolitik och handelsförbindelser på jordbruksområdet i syfte att belysa konsekvenserna för Sverige av en EG-anslutning.

Mer exakt har syftena med studien varit :

- att inventera de handelsavtal, inklusive preferensarrangemang, tullkvoter mm, som Sverige kommer att inordnas i som en följd av ett EG-medlemskap;
- att identifiera varuområden där betydande förändringar sker i gränsskyddet gentemot tredje land vid ett svenskt EG-inträde;
- att diskutera vissa effekter av att Sverige inordnas i EG:s gränsskyddssystem och handelsavtal.

I utredningsarbetet har en genomgång och analys gjorts av EG:s handelsavtal på jordbruksområdet. Detaljerade jämförelser har gjorts mellan EG:s och Sveriges gränsskydd, inkl GATT-bindningar, för jordbruksvaror (kapitel 1-24 i tulltaxan). Även en handelsvägd jämförelse av gränsskyddet har gjorts.

Jordbruksverket har valt att publicera vissa delar av studien genom föreliggande rapport **EG:S HANDELSPOLITIK PÅ JORDBRUKSOMRÅDET**. Rapporten beskriver översiktligt EG:s handelspolitik och handelsöverenskommelser på jordbruksområdet, handelsströmmar och gränsskydd. Rapporten utmynnar i en jämförelse varuområdesvis mellan Sverige och EG och ett resonemang om effekter för Sverige av ett EG-medlemskap. Resonemanget om effekterna grundas på att vi vid medlemskapet möter EG:s nuvarande regler och överenskommelser. Dessa är inte statiska utan kan givetvis komma att ändras före ett svenskt medlemskap. Beskrivningarna i rapporten beträffande EG:s avtal grundar sig i huvudsak på läget sommaren 1993.

SAMMANFATTNING

EG är en tullunion, dvs medlemsländerna har avvecklat gränsskyddet i den inbördes handeln och antagit en gemensam tulltariff och handelspolitik mot omvärlden.

Av särskilda orsaker, bl a historiska skäl, har i några fall principerna om den gemensamma handelspolitiken och det gemensamma gränsskyddet frångåtts. Importen av bananer är ett exempel på en sådan särordning som har gjort det möjligt för vissa enskilda länder att styra handeln med nationella regleringar. Dessa undantag har underlättats av att gränskontroller mellan medlemsländerna har bibehållits. I och med genomförandet av den s k inre marknaden den 1 januari 1993 får gränskontroller inte längre upprätthållas i EG:s interna handel. Detta gör det omöjligt eller i varje fall betydligt svårare att tillämpa nationella handelsregleringar. En effekt härav är bl a att EG fr o m den 1 juli 1993 infört enhetliga regler för bananimporten.

Den gemensamma jordbrukspolitiken vilar bl a på ett mycket utvecklat gränsskydd mot omvärlden. Detta gränsskydd påverkas dock av ett stort antal handelsavtal och andra överenskommelser som leder till sänkningar av basnivån på gränsskyddet. Avtalen bygger till mycket stor del på kvoter, dvs att tull/avgiftssänkningarna avser begränsade kvantiteter.

EG har ingått ett mycket stort antal bilaterala eller multilaterala handelsöverenskommelser som rör jordbruksområdet. Det kan röra sig om allt från enkla skriftväxlingar med ett enskilt land beträffande en viss vara till omfattande preferensarrangemang med en större grupp länder. Beslut om att ingå handelsavtal fattas av Rådet, medan det är Kommissionen som genomför förhandlingarna och som representerar EG i de flesta internationella organisationer på handelsområdet.

EG har mycket omfattande handelsarrangemang med u-länder och en betydande del av utrikeshandeln sker också med dessa länder. Handeln med u-länder utgör för EG:s del värdemässigt knappt 57% av den externa importen och knappt 41% av den externa exporten av jordbruksvaror (1991). Som jämförelse kan nämnas att 17% av Sveriges totala jordbruksvaruimport kom från u-länder medan 13% av den svenska exporten gick till denna grupp av länder. Även med länderna i Öst- och Centraleuropa samt exempelvis med Israel och Turkiet har EG mer utvecklade handelsarrangemang. De omfattande tull- och avgiftsförmånerna som EG beviljat de nämnda ländergrupperna betyder sannolikt inte att EG:s importpolitik mot dessa länder totalt sett är liberalare än Sveriges, utan endast att EG ger dessa länder preferenser inom ramen för ett jämfört med Sverige allmänt sett högt gränsskydd.

Den största förändringen av handelsmönstret vid ett svenskt EG-medlemskap sker givetvis som ett resultat av att gränsskyddet mellan Sverige och EG elimineras. Men det är även möjligt att den import som kommer från tredje land i större utsträckning kommer att ske från sådana länder som har preferensarrangemang med EG. Exempel härpå är importen från ACP¹-länderna av bananer och från de östeuropeiska länderna när det gäller trädgårdsprodukter, kött och levande djur.

¹African, Caribbean and Pacific countries - länder som slutit Lomé-konventionen med EG

EG:s i de flesta fall högre gränsskydd på tropiska varor kan verka fördyrande på importen (ex kaffe, bananer, ris). Sverige inordnas vid ett medlemskap i handelsavtal som i vissa fall kan ge större tillgång till exportmarknader, exempelvis USA-marknaden när det gäller ost. Detta utrymme blir dock gemensamt med andra EG-länder.

På samma sätt som Sverige har EG gjort bindningar i GATT² av gränsskyddet på vissa varor. Ett svenskt medlemskap i EG innebär att flertalet av de svenska bindningarna måste omförhandlas. En ändring eller ett frånträdande av en bindning kräver förhandlingar om kompensation (enligt GATT-artikel XXVIII samt XXIV:6) med andra GATT-länder. Även den **totala** gränsskyddsnivån i det utvidgade EG kommer att bli föremål för granskning i GATT. För jordbruksvaruområdet isolerat innebär ett svenskt medlemskap i EG en höjning av den genomsnittliga gränsskyddsnivån gentemot tredje land.

Svenska myndigheter måste delta i administrationen av ett mycket större antal preferens/kvotarrangemang än f.n. En del av administrationsarbetet, framförallt fördelning och avräkning av kvotutrymme, är dock i EG centraliserat till EG-kommissionen. Det mer omfattande kvot- och preferenssystemet i EG ställer också ytterligare krav på de importerande företagen.

²General Agreement on Tariffs and Trade (se avsnitt 3.2)

1. EG:S HANDELSPOLITIK

1.1 Inledning

En av de primära uppgifterna för EG enligt Romfördraget (EG:s grundlag, art. 2) är att upprätthålla och vidmakthålla en gemensam marknad samt främja en gynnsam ekonomisk utveckling i medlemsstaterna och närmare förbindelser mellan medlemsländerna. De grundläggande medlen för att uppnå de angivna målen finns uppräknade i art 3. Först nämns avveckling av tullar och kvantitativa restriktioner samt andra åtgärder med motsvarande verkan mellan medlemsstaterna samt införande av gemensam tulltariff och gemensam handelspolitik mot tredje land. Gemenskapen skall m a o utgöra en tullunion, med en gemensam tulltariff mot utanförstående länder och tullfrihet mellan medlemsländerna.

EG:s tullunion bildades 1957 och en gemensam yttre tulltaxa infördes 1968. Tullpolitiken är det område jämte jordbrukspolitiken där samarbetet hunnit längst och där formerna för samarbetet blev en nödvändighet på ett tidigt stadium.

Tullunionen tog emellertid inte bort alla hinder för en fri rörlighet över gränserna. År 1985 lade EG-kommissionen därför fram en s.k vitbok om hur en gemensam inre marknad skulle förverkligas per den 1 januari 1993. Vitboken innehöll en lista på hinder (bl a tekniska och skattemässiga) som måste avlägsnas innan den inre marknaden kunde fungera som det var tänkt. Fr o m ovan nämnda datum kan tullunionen sägas vara fullbordad. Tullkontroller vid de interna gränserna har tagits bort och varor skall kunna röra sig fritt på samma sätt som i ett enskilt land. Elimineringen av de interna tullprocedurena medför att handeln är fri mellan EG-länderna inte bara med varor som har ursprung i EG utan även med varor som importerats från tredje land. Avskaffandet av interna kontroller ställer ökade krav på samordning och kontroll vid EG:s yttre gränser både vad gäller lagstiftning och den operativa verksamheten. Övergången till ett EG utan inre gränser har fått följder för organisationen och arbetsmetoderna för t ex tullmyndigheterna.

1.2. Allmänt om handelspolitiken

Grunderna för EG:s handelspolitik finns i Romfördragets artiklar 113 och 116. Enligt artikel 113 : "..... *skall den gemensamma handelspolitiken grundas på enhetliga principer, särskilt när det gäller att ändra i tulltariffer, ingå tull- och handelsavtal, uppnå enhetlighet i fråga om liberaliseringsåtgärder, exportpolitik samt handelspolitiska skyddsåtgärder, inbegripet åtgärder vid dumping och subventioner*". Vidare enligt artikel 116: " *I internationella organisationer av ekonomisk karaktär får medlemsstaterna efter övergångsperiodens utgång i alla frågor av särskilt intresse för den gemensamma marknaden endast uppträda gemensamt.....* ".

I takt med utvecklingen av världshandeln och det ökade internationella beroendet har handelspolitiken kommit att ges en bredare definition. EG-domstolen har gett uttryck för en vidare tolkning av begreppen med inslag av andra aspekter t ex tekniska handelshinder, offentlig upphandling, statsstöd, konkurrensregler, immaterialrätt, miljöpolitik och biståndspolitik.

Den ekonomiska integrationen har alltsedan 1957 åtföljts och förstärkts av en gradvis överföring av suveränitet från medlemsstaterna till Gemenskapen. Trots att en stor del av EG-ländernas totala handel sker mellan medlemsländerna (generellt över 50% och i några fall över 70%), så är likväl den externa handeln (tredjelandshandeln) av stor vikt för alla tolv ekonomierna.

Den gemensamma handelspolitiken innebär att EG skall utgöra en handelspolitisk enhet i förhållande till omvärlden. Tull- och handelsavtal med tredjeland sluts av Gemenskapen (genom ministerrådet).

Mellan EG-länderna förekommer regelbundna konsultationer i utrikespolitiska frågor och länderna söker stärka sitt utrikespolitiska samarbete i internationella organisationer. Den gemensamma handelspolitiken omfattar även avtal med utvecklingsländer och gemensamt utlandsstöd, framförallt inom ramen för den sk Lomé-konventionen (se nedan).

Handelsförhandlingar med utomstående stater eller mellanstatliga organisationer förs av Kommissionen. Vad gäller förhandlingar om tull och handelsavtal så krävs ett Rådsbeslut för att gå in i sådana förhandlingar, vanligtvis på basis av förhandlingsdirektiv. Befogenheten att ingå internationella avtal på grundval av dessa förhandlingar ligger hos Rådet (art. 228).

Vid tull- och handelsförhandling skall Kommissionen fortlöpande samråda med den sk art 113-kommittén. Denna kommitté som är utsedd av Rådet, består av representanter från medlemsstaterna. Detta medför att nödvändiga beslut eller lagstiftning som krävs för implementering av avtal med tredje land sannolikt kommer att godkännas av Rådet när väl förhandlingarna är avslutade. Parlamentet informeras om utvecklingen i förhandlingarna.

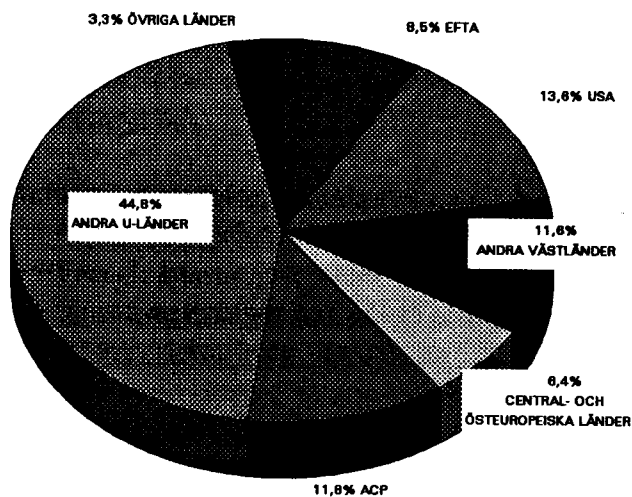
Avtalen publiceras normalt i Official Journal. (Jämför dock avsnitt 3.2 nedan)

1.3. Nationella handelsavtal och importregleringar

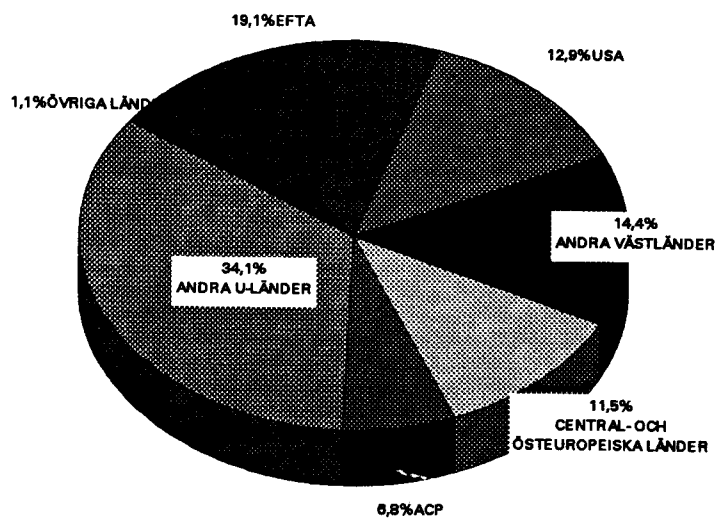
I dagsläget förekommer bland EG-länderna ett antal nationella handelsavtal och importregleringar. Dessa har antingen sitt ursprung i historiska förhållanden eller i särskilt medgivna undantag.

Vid EG-anslutningen har enskilda medlemsländer fört med sig en stor mängd äldre nationella handelsavtal. Avtalen har dock i allmänhet "urvattnats" så att de ej strider mot den gemensamma handelspolitiken. Det är kommissionen som granskar avtalens konstruktion och analyserar om avtalen kan behållas i ursprungligt skick eller måste justeras. Att få en fullständig överblick över de nationella handelsavtalen är svårt. Ett

EG:S UTRIKESHANDEL

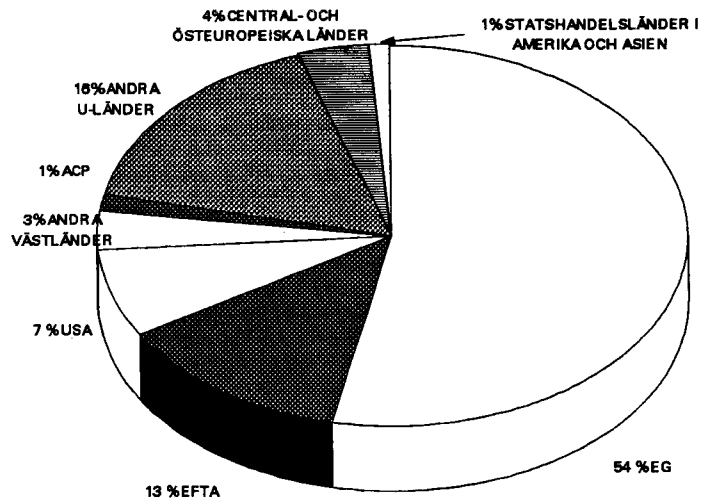

EG:s import av jordbruksprodukter (inkl fisk- och fiskeprodukter) 1991
44,6 miljarder ECU

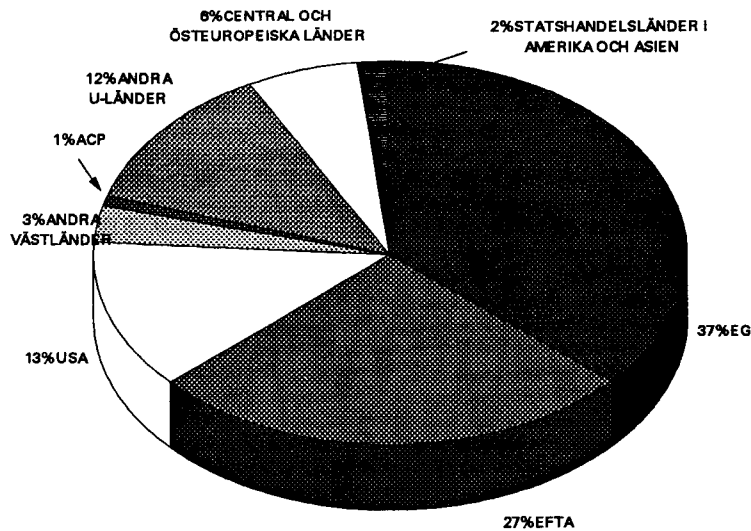

EG:s export av jordbruksprodukter (inkl. fisk- och fiskeprodukter) 1991
33,8 miljarder ECU

SVERIGES UTRIKESHANDEL

Sveriges import av jordbruksprodukter (inkl. fisk- och fiskeprodukter)
enligt HS-kapitel 1-24 1991

Sveriges export av jordbruksprodukter (inkl. fisk- och fiskeprodukter)
enligt HS-kapitel 1-24 1991

3. EG:S HANDELSÖVERENSKOMMELSER PÅ JORDBRUKSOMRÅDET

3.1 Inledning

EG:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP) består av en gemensam pris- och marknadspolitik som förverkligas genom olika pris- och marknadsregleringar samt en gemensam strukturpolitik. Den gemensamma jordbrukspolitiken kan sägas vila på tre hörnstenar:

-En gemensam marknad som innebär frihandel med lantbruksprodukter mellan medlemsstaterna samt gemensamma priser och konkurrensregler. Dessutom skall det fria handelsutbytet garanteras genom en harmonisering av nationell växtskydds-, veterinär- och livsmedelslagstiftning.

-Gemenskapspreferensen innebär att varor som producerats inom Gemenskapen ges en förmånsställning gentemot importerade produkter.

-Finansiell solidaritet innebär att medlemsländerna enligt vissa kriterier delar på kostnaderna för den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP).

Till följd av att de interna priserna på EG-marknaden normalt är högre än priserna på världsmarknaden tillämpar EG olika former av gränsskydd för att upprätthålla en eftersträvd prisnivå. EG:s gränsskydd på jordbruksområdet är mycket komplext. Gränsskyddssystemet innefattar mer eller mindre rörliga införselavgifter, tullar, kvoter, licenssystem, minimiimportpriser mm ofta kombinerade med preferensarrangemang, bl a inom ramen för olika handelsavtal.

En annan effekt av att EG-prisnivån i normalfallet överstiger världsmarknadsprisnivån är att bidrag utgår till jordbruksexporten. Exportbidraget skall i princip motsvara differensen mellan marknadspriset inom EG och någon typ av pris på världsmarknaden. Nivån på exportbidragen kan, särskilt vid förekomsten av bilaterala arrangemang, differentieras för olika destinationer.

3.2 Allmänt om handelsavtal

EG har ingått ett mycket stort antal avtal och överenskommelser om handel med länder utanför EG. Det kan röra sig om allt från enkla skriftväxlingar med ett enskilt land avseende handeln med en viss vara till omfattande preferensarrangemang med en större grupp av länder.

I det följande ges en översikt över avtalen på jordbruksområdet med fördelning på varugrupper och länder/ländergrupper. Redovisningen grundar sig huvudsakligen på de förteckningar och den terminologi som finns i EG:s Official Journal men även på

information från andra länder. En reservation måste ändå göras för att redovisningen inte är helt uttömmande.

Sverige har liksom EG ingått ett antal bilaterala handelsavtal, preferensarrangemang och multilaterala handelsavtal som berör jordbruksområdet. Antalet avtal är dock betydligt mindre, även om antalet ökat något under senare år. I bilaga 1 finns en listning av dessa avtal (exkl. GATT och GSP). I bilagan redovisas även de tull/avgiftskvoter som Sverige tillämpar på jordbruksområdet.

3.3 Multilaterala avtal/åtaganden

3.3.1 GATT

EG-länderna, formellt ej EG, är medlemmar i GATT (det allmänna tull- och handelsavtalet) och som sådana i likhet med Sverige bundna av avtalets bestämmelser. De enskilda länderna har, precis som andra GATT-medlemmar, gjort åtaganden om tullar och i några fall om kvantiteter (GATT-kvoter) i en särskild bindningslista. Även om det är de enskilda länderna som gjort åtagandena så är bindningslistan gemensam för EG eftersom EG är en tullunion med gemensamt gränsskydd mot tredje land.

Flera avtal har genom åren också ingåtts av EG med enskilda länder i samband med *omförhandlingar i GATT*. Förhandlingarna har t ex föranletts av EG:s önskan att upphäva en GATT-bindning för en viss vara. Den kompensation från EG:s sida, exempelvis i form av bindning av tullen för en annan vara, som man enats om i förhandlingen har förts in i EG:s bindningslista. Även om dessa bindningsåtaganden förhandlats fram med vissa länder gäller de formellt mot alla GATT-medlemmar enligt GATT:s grundregel om icke-diskriminering.

Som EG-medlem inordnas Sverige i EG:s tullunion och därmed i det gemensamma gränsskyddet mot tredje land. Sveriges tidigare handelspolitiska engagemang måste i princip avvecklas. Sveriges nuvarande bindningslista i GATT ersätts med en ny med samma utformning som övriga EG-länders. Bilaterala avtal måste i princip avvecklas och våra nuvarande u-landsförmåner (GSP-listan) ersätts med EG:s u-landsförmåner. Eventuella önskemål om övergångslösningar och om bibehållande av arrangemang med tredje länder får tas upp i anslutningsförhandlingarna.

EG:s utvidgning kommer att bli föremål för granskning i GATT (artikel XXIV samt XXVIII) och förhandlingar om kompensation mellan EG och berörda tredje länder kommer att aktualiseras. Såväl tullbindningarna som den totala gränsskyddsnivån i tullunionen efter utvidgningen berörs av GATT-åtagandena.

3.3.2 Allmänna tullpreferenser (GSP)

EG har flera preferensarrangemang gentemot u-länder. Ett av dessa är det allmänna tullpreferenssystemet, GSP (Generalized System of Preferences). Andra är Lomé-konventionen som ingåtts med de sk ACP-länderna samt preferensavtal som ingåtts med enskilda länder/ländergrupper. Förmånsmässigt är GSP-systemet minst långtgående och Lomé-konventionen mest långtgående.

Genom det allmänna tullpreferenssystemet (GSP), som riktar sig generellt mot u-länderna, medges vissa tullförmåner vid import från u-länder. EG har även speciella förmåner för de minst utvecklade länderna, sk MUL-länder. Förmånerna beviljas unilateralt och är alltså inte resultatet av något formellt avtal med exportländerna. Härigenom kan förmånerna också ensidigt återtas. Förmånerna i EG:s GSP-system är oftast i form av tullreduceringar. I några fall tillämpas tull/avgiftsfrihet. Förmånerna ges i vissa fall inom ramen för kvoter.

EG:s GSP-system berör samtliga kapitel inom tulltaxans kapitel 1-24. Mest utbrett är GSP-systemet för produkter inom kapitel 20, dvs beredda frukter och grönsaker. Förmånerna består här huvudsakligen av tullnedsättningar med 2-10%. Total tullfrihet ges, med undantag för MUL-länderna, endast för ett litet antal varor. EG:s GSP avser i en del fall även sådana varor som är föremål för rörliga införselavgifter, t ex griskött och fjäderfä. Diskussioner pågår om att revidera EG:s GSP-system.

Jämfört med EG:s GSP-system är Sveriges generösare i den meningen att samtliga förmåner innebär tullfrihet utan kvoteringar och att länder som betecknas med MUL (minst utvecklade länder) har tullfrihet för samtliga produkter inom kap 1-24. Sveriges GSP-system är dock för jordbruksområdet inte varumässigt lika omfattande som EG:s, utan omfattar huvudsakligen vissa varor inom trädgårds- och livsmedelsindustrisektorn samt oljor och fetter.

3.3.3 Lomé-konventionen

Det ländermässigt mest omfattande avtalet är den sk Lomé-konventionen som nu täcker ca 70 länder. Konventionen trädde ikraft 1976 och omfattar de allra flesta stater i Afrika (utom Medelhavsländerna), samt ett antal stater i Karibien och Stillahavsområdet. Flertalet länder är gamla engelska och franska kolonier. Konventionen har under årens lopp omförhandlats ett flertal gånger. Länderna går ofta under beteckningen ACP-länderna (African, Caribbean and Pacific). Huvudsyftet med Lomé-konventionen är att främja ekonomisk utveckling genom handel och bistånd. Den innehåller en mängd olika förmåner exempelvis tullfrihet eller kraftiga tull- resp avgiftsreduceringar med eller utan kvantitativa begränsningar. Konventionen ger gränsskydds-nedsättningar, oftast inom kvot, för bl a nöt-, får-, get- och fjäderfäkött, fläskkötsberedningar, mjölkprodukter, oljor, fetter, vissa spannmålsprodukter, vissa bär, frukter och grönsaker samt beredningar härav.

Avtalet innehåller speciella protokoll för bananer (protokoll 5), rom (protokoll 6), nöt- och kalvkött (protokoll 7) samt socker (protokoll 8). Det finns inget krav på ömsesidighet i konventionen.

Handeln med **bananer** regleras genom protokoll 5 till Lomé-konventionen. EG har garanterat ACP-länderna en inte mindre gynnsam ställning än tidigare när det gäller tillträde till traditionella marknader.

Fram till 1 juli 1992 var tullen i EG på bananer 20% och all import av bananer från ACP-länderna var tullfri.

I februarari 1993 beslutade EG:s ministerråd om en gemensam marknadsordning för bananer, vilken innebär att importen av bananer från ACP-länderna kommer att vara tullfri intill en kvantitet som motsvarar den traditionella exporten till EG (högsta årliga export till EG under ett valfritt år fram till 1990). En högre import från ett land kan tillåtas, om det visar sig att produktionsfrämjande investeringar har gjorts. En kvot på 2 miljoner ton får delas mellan import utöver den traditionella från ACP-länderna och import från övriga tredje-länder. Inom kvoten tillämpas tullfrihet för bananer från ACP-länderna medan bananer från övriga länder beläggs med en tull på 100 ECU/ton. Import utöver denna kvot beläggs med en tull på 850 ECU/ton såvida inte bananerna kommer från ACP-länderna då tillämpad tull är 750 ECU/ton. Storleken på tullkvoten kan komma att ändras med hänsyn till efterfrågan. Den nya marknadsordningen tillämpas från och med den 1 juli 1993.

Som jämförelse kan nämnas att importen av bananer till Sverige är fri från tullar och kvantitativa restriktioner. Huvuddelen av vår import kommer från icke ACP-länder.

Rom (protokoll 6) får tullfritt tillträde till EG med förutbestämda kvantiteter. Sveriges import av rom kommer huvudsakligen från länder som Brasilien, Indonesien och Bermuda.

Enligt protokoll 7 tillämpas 90 procentig avgiftsreducering inom kvot för **nöt och kalv**, från fem afrikanska länder. För närvarande uppgår totala kvoterna till 40 000 ton varav knappt 19 000 ton är avsett för Botswana. ACP-länderna måste dock utta ett belopp som motsvarar den 90-procentiga avgiftsreduceringen som en exportavgift.

Rörsocker (enligt protokoll 8) importeras till EG inom ramen för en kvantitet om 1.3 milj. ton/år till samma pris som ges till producenter inom EG. Rörsocker som importeras från ACP-länderna levereras till raffinaderier i England, Frankrike och Portugal.

3.4 Bilateral arrangemang/avtal

3.4.1 Associationsavtal

Med Cypern, Malta, och Turkiet har EG ingått associationsavtal. Målsättningen för associationsavtalen är att i två steg succesivt undanröja hindren för huvuddelen av handeln mellan EG och landet samt att bidra till en utveckling av den totala handeln. Det slutliga målet är att aktuellt land skall anta EG:s gemensamma tulltariff, dvs en tullunion upprättas. Jordbruksvarorna (listade i Annex II till Rom-fördraget), till skillnad från livsmedelsindustriprodukterna, omfattas inte av den generella gränsskyddsreduceringen. Istället anges specifikt i avtalen de jordbruksvaror för vilka EG beviljar nedsättning av gränsskyddet. För livsmedelsindustriprodukterna anges däremot vilka varor som inte omfattas av den generella sänkningen. Gränsskyddsreduceringarna ges såväl inom kvot som utan kvantitativ begränsning. I något fall, såsom för citrusfrukter, måste ett visst referenspris respekteras.

3.4.2 Interimsavtalen ("Europaavtalen")

Med flera av länderna i Östeuropa har EG ingått olika former av samarbetsavtal och handelsöverenskommelser. Av särskilt intresse ur svensk synvinkel är de "interimsavtal" som slöts i december 1991 med Polen, Tjeckoslovakien och Ungern. Interimsavtal har senare även ingåtts med Rumänien och dåvarande Bulgarien.

Syftet med interimsavtalen är att skapa långtgående relationer mellan parterna och vara ett stöd i processen mot marknadsekonomi i de avtalsslutande östeuropeiska länderna. Samarbetet är avsett att fördjupas succesivt (associering). Till avtalen hör en rad tämligen långtgående tull/avgiftsförmåner inom en rad områden såsom levande djur, kött, ägg, mejeri, spannmål, frukt och grönsaker och livsmedelsberedningar. Förmånerna är utformade på olika sätt för olika produkter. I vissa fall, såsom för visst kött, sker en omedelbar neddragning av avgiften. I andra fall sker en succesiv neddragning under en femårsperiod. Ofta lämnas förmånerna inom ramen för en kvot som succesivt utökas under en femårsperiod.

I interimsavtalen ger öststaterna EG ett antal förmåner såsom tullnedsättning för vissa levande djur, vissa typer av kött, ett antal mejeriprodukter, vissa frukter, grönsaker, spannmålsprodukter och livsmedelsberedningar samt vissa drycker vid export till Polen, Ungern, Tjeckien/Slovakien och Rumänien. Avtalet med Bulgarien har ännu ej publicerats, varför innehållet ännu ej är helt känt.

Genom att länderna har en viss upparbetad exportmarknad i Sverige kan avtalen få en viss betydelse för den svenska marknaden vid ett svenskt EG-medlemskap. Även exportmöjligheter från Sverige till dessa länder kan komma att påverkas. Viss betydelse kan det i detta sammanhang ha att Sverige förhandlat fram avtal med dessa länder och därför kan ha etablerat sig på dessa marknader redan vid tidpunkten för det svenska EG-medlemskapet.

3.4.3 Frihandelsavtalen

Det mest utvecklade samarbetet, om än kanske inte på jordbruksområdet, har EG med EFTA-länderna. Med dessa länder har ingåtts frihandelsavtal som bl a innebär avveckling av tullar m m mellan länderna för i stort sett all handel (jordbruk dock till stor del undantaget). EES-avtalet innebär en fördjupning och utvidgning av samarbetet med EFTA-länderna, dock utan att innebära att EFTA-länderna ingår i tullunionen.

Frihandelsavtalen med de enskilda EFTA-länderna innehåller skriftväxlingar rörande jordbruksvaror. I Sveriges avtal ger Sverige vissa förmåner vid import från EG av vissa blommor, blomsterlökar, frukter och köksväxter samt för vin. EG ger samtidigt vissa förmåner vid import av nötkött från Sverige. Genom det speciella jordbruksavtalet som framförhandlades i anslutning till EES-avtalet har EG och Sverige givit varandra ytterligare förmåner i form av tull och avgiftsria kvoter för produkter såsom nötkött, ost, vissa grönsaker, livsmedelsberedningar och sprit. Även övriga EFTA-länder har motsvarande avtal med EG, dock med något olika varuomfattning. Som exempel på andra

EFTA-länders avtal redovisas nedan översiktligt innehållet i Norge, Finlands och Österrikes avtal med EG.

I speciell skriftväxling i anslutning till Norges frihandelsavtal med EG gav båda parter varandra förmåner för ost i form av reducerad tull/avgift inom ramen av kvot. Genom det bilaterala jordbruksavtalet i anslutning till EES-avtalet har EG givit Norge förmåner i form av en utökad kvot för ost, säsongsmässiga tullfria kvoter för vissa kålsorter, plommon, körsbär och jordgubbar samt tullfrihet för aqvavit. Norge har samtidigt givit EG en utökning av ostkvoten, tullfria kvoter för bl a malt, socker och vissa växter, frihet från kvantitativa restriktioner och tull för vissa blommor och jordgubbar under viss del av året samt tullfrihet för vissa grönsaker, frukter, nötter och frukt- och grönsaksberedningar och ris. Norge har även åtagit sig att ta bort de icke tariffära handelshindren för öl.

I speciell skriftväxling i anslutning till Finlands frihandelsavtal med EG gav parterna varandra förmåner i form av reducerad avgift inom kvoter för ost. Genom det bilaterala jordbruksavtalet som framförhandlats i samband med EES-avtalet har båda parter ökat ostkvoterna. Finland har öppnat en kvot med reducerad avgift för nötkött samt infört tullfrihet för vissa grönsaker, frukter, nötter, frukt- och grönsaksberedningar samt viss sprit och visst vin. EG öppnar samtidigt kvoter med reducerad avgift för fläskkött samt inför tullfrihet för vodka.

Österrike har med EG ett bilateralt avtal om ömsesidiga gränsskyddsförmåner för ost inom ramen för kvoter. Genom det bilaterala jordbruksavtalet som framförhandlats i anslutning till EES-avtalet har båda parter utökat ostkvoterna. Inom ramen för kvoterna gäller tullfrihet. Ömsesidiga tullfria kvoter gäller även för frukt- och grönsakssafter. Ömsesidig kvot tillämpas även för vin.

För Sveriges del kan de övriga EFTA-ländernas överenskommelser få betydelse i den utsträckning som dessa länder inte blir medlemmar i EG eller deras anslutning fördröjs i förhållande till Sveriges.

EG har även ingått frihandelsavtal med Israel, genom vilket EG ger tullåttnader för en mängd jordbruksprodukter särskilt inom tulltaxans kapitel 8 (frukter) och kapitel 20 (beredda frukter/grönsaker). Därtill finns ett antal brevväxlingar mellan EG och Israel som ger Israel ytterligare förmåner på jordbruksområdet.

3.4.4 Andra avtal/arrangemang

Under denna grupp finns en mångfald typer av avtal eller överenskommelser. En grupp är de sk **samarbetsavtalen**. Dessa avtal är i vissa fall endast ett åtagande om att ömsesidigt främja ekonomiskt samarbete inom områden av gemensamt intresse för EG och det aktuella landet, däribland jordbruk och agroindustri. I andra fall innehåller de även listor med specificerade gränsskyddsförmåner som EG ger det andra landet. I något fall kallas även ett frivilligt begränsningsavtal för samarbetsavtal. Detta gäller för avtalet om maniok med Thailand (jfr nedan) vilket innebär att EG ger Thailand olika former av stöd mot att landet begränsar sin export av maniok till EG. Exempel på den första formen av samarbetsavtal, dvs de som enbart stadgar ömsesidigt främjande av ekonomiskt samarbete, är avtalen med

de Baltiska länderna, Albanien och Mongoliet. I samarbetsavtalen med Tunisien, Egypten, Jordanien, Algeriet, Marocko, Syrien och Paraguay finns mer eller mindre omfattande listor med varor för vilka EG sänker sitt gränsskydd. Sänkningarna gäller ofta för varor från frukt- och grönsaksområdet samt (den fasta komponenten av gränsskyddet för) livsmedelsberedningar. I vissa fall gäller gränsskyddssänkningarna, såsom exempelvis för vin och fruktberedningar, för begränsade kvantiteter.

EG har i några fall ingått **frivilliga export-begränsningsavtal** med ett antal länder. Sådana avtal finns för får- och lammkött, maniok och konserverad fruktsallad. För får- och lammkött har begränsningsavtal ingåtts med Australien, Nya Zeeland, Argentina, Uruguay, Rumänien, Tjeckien/Slovakien, Bulgarien, Ungern, Polen, Island och Österrike. Avtalen med dessa länder gäller begränsning av exporterad kvantitet i utbyte mot ett lägre gränsskydd. Tidigare har avtal även innehållit ett åtagande om att undvika export till vissa delmarknader inom EG.

Motparter i avtalen om begränsning av exporten av fruktsallad är Algeriet, Israel, Marocko och Tunisien. Vad gäller maniok har begränsningsavtal ingåtts med Thailand, Indonesien och Brasilien.

3.5 Internationella råvaruavtal.

EG, liksom Sverige, är medlemmar i olika råvaruavtal. Inom ramen för GATT finns det **Internationella mejerivaruavtalet** och det **Internationella nötköttsarrangemanget**. Mejerivaruavtalet har bl a tillkommit i syfte att uppnå expansion och ökad liberalisering av världshandeln med mejerivaror under så stabila marknadsförhållanden som möjligt. Avtalet innehåller minimiprisbestämmelser för mjölkpulver, mjölkfett samt vissa ostar. Nötköttsarrangemanget har bl a tillkommit för att främja en expansion, liberalisering och stabilisering av den internationella marknaden för levande nötkreatur och nötkött. Arrangemanget innehåller inga minimiprisbestämmelser.

EG är även medlem i de internationella avtalen för vete, socker, kaffe och kakao.

3.6 Handelsavtalens fördelning på länder/ländergrupper inom jordbruksområdet

EFTA-länderna är den ländergrupp med vilken EG har störst antal bilaterala avtal på jordbruksområdet. Dessa avtal är varumässigt inte lika omfattande som EG:s avtal med vissa andra länder. Det jämförelsevis stora antalet avtal inom EFTA-gruppen påverkas av att här återfinns de bilaterala jordbruksavtalen mellan EG och EFTA-länderna i anslutning till EES-avtalet. Vidare återfinns brevväxlingar mellan EG och enskilda EFTA-länder om t ex justering av gällande frihandelsavtal från 1972. Dessutom återfinns i denna grupp ett antal avtal som framförhandlats bilateralt inom ramen för GATT:s artikel XXVIII (omförhandlingar av GATT-bindningar).

EG har också många handelsavtal med länderna i medelhavsområdet. Antalet avtal med Öst- och Centraleuropeiska länder har ökat under senare år till följd av den ökande marknadsorienteringen i dessa länder.

Antalet avtal med de Nordamerikanska länderna är litet. EG redovisar endast två avtal i form av brevväxlingar med USA. Med ett viktigt handelsland som Japan redovisar EG på jordbruksområdet inga avtal över huvud taget.

3.7 Fördelning av importkvoter efter varugrupper samt ländergrupper

Många av de handelsarrangemang EG har med tredje land innehåller tull- eller avgiftslättnader inom ramen för begränsade kvantiteter (kvoter). Detta har ett speciellt intresse med tanke på de procedurer som erfordras för att administrera kvoterna och som kan komma att kräva större eller mindre medverkan från det enskilda EG-landet.

Avtalen innehåller dock inte bara denna form av förmåner utan kan även innehålla tull- och avgiftslättnader utan kvantitativa begränsningar.

Mer än hälften av EG:s kvoter på jordbruksområdet avser handeln med de Öst- och Centraleuropeiska staterna. I jämförelse härmed förekommer få kvoter i handeln med exempelvis EFTA-länderna och medelhavsländerna. EG har även ett antal sk GATT-kvoter vilka är resultat av omförhandlingar av tullbindningar inom ramen för GATT.

Största antalet kvoter återfinns inom kött-, frukt- och grönsaksområdena. Drygt två tredjedelar av kvoterna kan hänföras till dessa varuområden. Däremot tillämpas få kvoter för livsmedelsindustriprodukter. Förmånerna ges här oftast som en reduktion av tullen medan en rörlig avgift uttas i normal omfattning.

4. EG:S GRÄNSSKYDD MED HÄNSYN TAGEN TILL OLIKA HANDELSÖVERENSKOMMELSER

4.1 Inledning

EG:s gränsskydd i kombination med bl a gränsskyddslättnader inom ramen för olika handelsavtal och medlemsstaternas traditionella intressen i vissa regioner av världen styr i många fall inriktningen på EG:s import av jordbruksvaror. Till skillnad från Sverige, som nästan uteslutande arbetar med rörliga införselavgifter och tullar, tillämpar EG även ett flertal andra former av gränsskydd, såsom importminimipriser, kvantitativa begränsningar samt kombinationer härav. Härtill kommer att EG:s normala gränsskydd i hög grad är "perforerat" genom en lång rad avtal och arrangemang som innebär förmåner (t ex lägre avgifter) för enskilda eller grupper av tredje länder. Sveriges gränsskydd är även i detta avseende mera enhetligt. Genom de senaste årens utveckling med ett ökat antal bilaterala handelsavtal har även Sveriges gränsskydd kommit att bli mera splittrat.

På grund av olikheter i gränsskyddssystemen, olika varuindelingsgrunder mm, försvåras jämförelser mellan EG:s och Sveriges gränsskydd. I det följande beskrivs dock i korthet EG:s gränsskydd för olika produktområden och görs ett försök att jämföra såväl system som nivå med Sveriges. Vidare berörs några av de förmånsarrangemang gentemot enskilda tredje länder som kan ha betydelse för Sverige vid ett medlemskap i EG. Dessa förmånsarrangemang vilar i stor utsträckning på tull/avgiftssänkningar inom ramen för begränsade kvantiteter, kvoter. De kvotarrangemang som Sverige idag har är få och begränsade jämfört med EG:s. I tabeller under varje varuavsnitt anges EG:s resp. Sveriges importkvoter. Givetvis förekommer tull/avgiftsförmåner även utan kvoter. Exempel härpå är livsmedelsindustriprodukterna vid handel med EFTA-länder.

På ett flertal ställen i det följande anges vid kvoterna för Polen, Ungern och Tjeckoslovakien (CSFR) (96) och vid kvoterna för Rumänien (97). Anledningen till detta är att i interimsavtalen med dessa länder finns kvoter som successivt ökar under en femårsperiod med 1996 resp 1997 som sista år. För dessa kvoter är det vanligt att tullar/avgifter gradvis avtrappas under samma period. I tabellerna nedan anges kvoter för CSFR, men till följd av uppdelning i två republiker den 1 januari 1993, den Tjeckiska resp den Slovakiska republiken, delas kvoterna upp mellan republikerna. I texten behandlas dock de två republikerna som ett land eftersom ursprungsavtalet ingåtts med det forna Tjeckoslovakien.

En anslutning till EG kommer att få konsekvenser för det svenska handelsmönstret, dels till följd av borttagandet av gränsskyddet gentemot övriga EG-medlemmar dels till följd av det ändrade gränsskyddet gentemot tredje land. Viss betydelse för bedömningen har om övriga EFTA-länder, särskilt Norge och Finland, blir EG-medlemmar samtidigt med Sverige eller ej. Rent allmänt kan konstateras att EG:s totala handelsvägda gränsskydd på jordbruks/livsmedelsområdet är högre än Sveriges om man jämför de normalt utgående

tullarna/avgifterna. Skillnaden borde dock minska om man tar hänsyn till EG:s olika preferensavtal.

4.1.1 Levande djur (tulltaxans kapitel 01)

För gruppen levande djur med undantag för levande nötkreatur har EG ett gränsskydd som överlag är lägre än det svenska.

För levande nötkreatur tillämpar EG tull (16%) i kombination med rörlig avgift medan Sverige tillämpar rörlig avgift. För djur för avelsändamål har EG GATT-bunden tullfrihet. Dessutom medger EG import av levande nötkreatur med reducerat gränsskydd inom ramen för s k GATT-kvoter samt särskilda kvoter för djur från ett antal länder, bl a Polen, Ungern och Tjeckien/Slovakien. GATT-kvoterna omfattar tillsammans knappt 50 000 djur.

Vad gäller levande hästar har såväl EG som Sverige GATT-bindningar på flera positioner. Hästar som ej är avsedda för avelsändamål beläggs dock i Sverige med införselavgift medan de i EG kan importeras till låg tull. Till EG förekommer en stor import av hästar från Polen. Polen, Ungern och Tjeckien/Slovakien och Rumänien åtnjuter genom avtal tullfrihet utan kvantitativ begränsning vid export till EG av hästar avsedda för slakt. Även inom GSP systemet ges tullfrihet utan kvantitativ begränsning för levande hästar till slakt.

EG:s importkvoter

Sveriges importkvoter

Vara	Kvot ton	Tull/avg	Urspr.		Vara	Kvot	Tull/avg	Urspr.
Kor,tjurar	50.000 st	4% tull	GATT-kvot		Ponny-hästar	100 st	0-avgift	EFTA
Nötdjur exkl./kalv	Enl supply balance sheet (rest post)	25%	Östeuropa					
Kalvar (Inom ramen för "Young male animals balance sheet")	Enl supply balance sheet. För 1993 198.000 st	0-avgift el reducerad avgift						
Levande svin	9.800 (96)	"	Polen					
Levande svin (kvoten avser även griskött)	6.400 ton (96)	"	CSFR					
Levande får/getter (kvoten avser även fårkött)	9.000 (96)	60%-ig tull/ avg.red	Polen					
Levande får och getter	11.450 st (96)	"	Ungern					
Levande får/getter	2.500 st (96)	"	CSFR					
Levande får/getter	713 ton (97)	"	Rumänien					

Vad gäller levande hästar kommer idag importen till Sverige huvudsakligen från USA (renrasiga avelsdjur samt andra hästar) och Island (andra hästar). För nötkreatur liksom för hästar (till slakt) kan EG:s preferensarrangemang liksom nivå på gränsskydd få betydelse för marknadssituationen i Sverige vid ett EG-medlemskap, förutsatt att de veterinära bestämmelserna medger import. Här bör särskilt pekas på existensen av ett närliggande exportland som Polen.

För levande djur har de svenska veterinära bestämmelserna begränsat importmöjligheterna. Vid EG-medlemskap slopas gränskontrollerna och Sverige öppnas för import av inom EG godkända djur. Redan EES-avtalet innebär ett steg i anpassning till EG. I förhandlingarna med EG har Sverige begärt att få möjlighet att tillämpa s.k särskilda krav "additional guarantees" vid import av levande djur.

4.1.2 Nötkött (tulltaxans kap 02)

För nötkött tillämpar EG en kombination av tull (20%) och rörlig avgift. Gränsskyddsnivån i förhållande till den svenska varierar beroende på detalj, men i de flesta fall ger kombinationen av avgift och tull i EG ett gränsskydd som är lika med eller högre än det svenska. EG:s ordinarie gränsskydd är så högt att det i sig inte tillåter någon större import. Relativt stor import förekommer dock. Denna sker inom ramen för preferensarrangemang med reducerat gränsskydd.

Liksom beträffande levande nötkreatur finns för nötkött såväl GATT-kvoter (nära 90 000 ton) som bilaterala överenskommelser, särskilt med länder i Östeuropa. Vidare finns arrangemang för förmånlig import från vissa ACP-länder (49 600 ton under vissa betingelser) samt från Sverige, Österrike och Schweiz. För GATT-kvoterna, som avser bl a högkvalitetskött (34 300 ton) och annat fryst kött (53 000 ton), uttas enbart en tull om 20%. Detsamma gällde för ytterligare 11 400 ton högkvalitetskött under 1992. Kvantiteten för 1993 är ännu inte fastställd. Avtalen med länderna i Östeuropa innehåller ett flertal förmåner. Vad gäller exempelvis avtalet med Polen medges en kvot som successivt ökar till 5 600 ton år 1996 med 60% nedsättning av tull/avgift detta år. Under tidigare år, senast 1990, har också givits möjlighet att importera fryst manufakturingskött till enbart tull eller tull plus starkt reducerad avgift (50 000 ton 1990). I avtal med Jugoslavien har EG medgivit en kvantitet om 4 200 ton/månad med avgiftsreduceringar när Gemenskapens marknadspris är mindre än 98% av riktpriiset. För närvarande tillämpas denna förmån inte gentemot Serbien och Montenegro.

Det är tänkbart att delar av kött importerat inom ramen för EG:s förmånskvoter kan komma att söka sig till Sverige. Polen och Ungern är traditionella exportörer av nötkött till Sverige och har redan vid ett svenskt EG-medlemskap en upparbetad marknad här. I Sveriges bilaterala jordbruksavtal med Polen och Ungern finns dessutom kvoter för nötkött som förmånsbehandlas vid import till Sverige.

Det är även möjligt att kvantiteter ur de relativt stora kvoterna som EG medger ACP-länderna, Argentina, Brasilien samt Uruguay mm kan komma att nå Sverige. Detta är import som tidigare till följd av sanitära bestämmelser inte tillåtits på den svenska marknaden.

EG:s importkvoter

Sveriges importkvoter

Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr		Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr
Nötkött	87.300	20% tull	GATT-kvot		Nötkött	4.000	Tull-och avg.fri	EG
"Thin skirts"	1.500	4%	GATT-kvot		Nötkött	300	"	Finland
High quality cuts	11.430	Tull- och avg.fri	Arg, Bra, Urug, Aust, NZ		Kött och andra ätbara djurdelar saltade, torkade....	300	"	Finland
Nötkött	4.000	Tull- och avg.fri	Sverige		Nötkött	1.500	50 %-ig avgiftsred.	Polen
Nötkött	63.500	13% avgift	Österrike		Ätbara djurdelar av nötkött....	60	Tullfritt	Polen
Nöt/kalv	49.600	90%-ig tull/ avg.red	ACP		Nötkött färskt eller kylt	400	Tullfritt	Ungern
Nötkött	5.600 (96)**	60%-ig tull/ avg.red	Polen					
Nötkött	6.600 (96)**	"	Ungern					
Nötkött	4.000 (96)**		CSFR					
Nötkött	1 350 (97)**	"	Rumänien					

** Se avsnitt 4.1

4.1.3 Griskött och fjäderfäkött (tulltaxans kapitel 02)

EG:s gränsskydd består av rörliga införselavgifter som kan kompletteras med tilläggsbelopp om importpriset understiger ett s k slusspris. EG:s gränsskydd är relativt lågt jämfört med det svenska gränsskyddet. Huvuddelen av EG:s import idag sker till ordinarie gränsskydd.

EG:s avtal med länderna i Östeuropa medger sänkningar av gränsskyddet inom ramen för kvoter. Här kan nämnas att Polen år 1996 ges möjlighet att till reducerade avgifter exportera 13 000 ton griskött, 1 400 ton levande svin samt 28 300 ton fjäderfäkött av olika slag. För Ungern är kvantiteterna större beträffande gris och fjäderfä. Det kan även noteras att Finland erhållit en kvot om 4 000 ton griskött med 50% avgiftsreduktion.

Inom GSP medger EG tullfrihet utan kvantitativ begränsning för färskt, kylt eller fryst kött av vildsvin. Dessutom tillämpar EG kvoter med halverad avgift för totalt 7 000 ton (1993) fläskkött från utvecklingsländer. Även för fjäderfäkött ger EG förmåner inom ramen för GSP. År 1993 släpper EG in 28 000 ton fjäderfäkött till halverad avgift.

EG:s importkvoter				Sveriges importkvoter			
Vara	Kvot, ton	Tull/avgift	Urspr	Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr
Griskött	4.000	50 %-ig avg. red.	Finland*	Fläskkött	300	Tull-och avg. fri	Finland
Griskött	9.800 (96)**	60%-ig avg. red.	Polen				
Torkat griskött...	3.000 (96)**	50%-ig avg. red.	Polen				
Griskött	30.000 (96)**	60%-ig avg. red.	Ungern				
Torkat griskött.	1.500 (96)**	50%-ig avg. red.	Ungern				
Fläskberedn.	700 (96)**	60%-ig avg. red.	CSFR				
Griskött (kvoten avser även levande svin)	6.400 (96)**	60%-ig avg. red.	CSFR				
Griskött	12 270 (97)**	60%-ig avg red.	Rumänien				
Fjäderfäkött	27.800 (96)**	50%-ig avg. red el 60%-ig avg. red.	Polen				
"	54.790 (96)**	"	Ungern				
"	8.700 (96)**	"	CSFR				
Kycklingkött	1 000 (97)**	60%-ig avg red.	Rumänien				
Gåskött	140 (97)**	50%-ig avg red (97)**	Rumänien				

** Se avsnitt 4.1

EG är idag dominerande exportör av griskött till Sverige. Av fjäderfä importeras till Sverige endast begränsade kvantiteter främst beroende på sjukdomsläget i andra länder. Vid ett svenskt EG-medlemskap är det tänkbart att import inom ramen för EG:s avtal med de Östeuropeiska länderna kan komma att nå den svenska marknaden.

4.1.4 Får- och lammkött, inkl get (tulltaxans kapitel 02)

EG:s gränsskydd för får-, lamm och getkött utgörs av införselavgifter alternativt tullar. Tullen är bunden i GATT till 20%. I de fall importavgift uttas istället för tull är den maximerad till bunden tullnivå. Huvuddelen av EG:s får- och lammköttimport sker inom ramen för frivilliga begränsningsavtal och andra former av handelsavtal. Frivilliga begränsningsavtal finns med alla viktiga exportländer och innebär att i utbyte mot frivillig begränsning av exporten EG ger tull- resp avgiftsfrihet. Med Nya Zeeland finns ett avtal om 205 000 ton per år samt med Australien ett avtal om 17 500 ton per år. Härutöver finns avtal även med exempelvis Argentina, Uruguay, Polen, Bulgarien, Ungern och Island. Flera av avtalen med de östeuropeiska länderna anger inte exakta kvantiteter utan endast "traditionella kvantiteter". Nivån på EG:s gränsskydd är lägre än Sveriges med undantag för getkött för vilket Sverige tillämpar tull- och avgiftsfrihet.

I vilken utsträckning får- och lammkött importerat inom ramen för EG:s förmånsarrangemang kommer att nå den svenska marknaden vid ett medlemskap är svårt att bedöma. EG:s kvoter för får- och lammkött är sammanlagt mycket stora och de kan bli ännu större vid ett svenskt medlemskap, eftersom enligt de frivilliga begränsningsavtalen en översyn av kvoterna skall ske vid utvidgningar av EG. Samtidigt är får- och lammkött mer eftertraktat i vissa EG-länder än i Sverige, med högre priser som följd, vilket kan medföra att köttet söker sig till dessa marknader. Ett svenskt EG-medlemskap behöver inte innebära att importmönstret ändras. I dag kommer Sveriges import huvudsakligen från Nya Zeeland och Island. Då EG har avtal med dessa länder kan det tänkas att Sveriges traditionella import kan komma att bestå.

Liksom för övriga animaliska produkter, kan ett medlemskap medföra att varor från vissa länder som till följd av sanitära och veterinära bestämmelser tidigare inte importerats till Sverige, kan komma in på den svenska marknaden.

EG:s importkvoter				Sveriges importkvoter			
Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Ursp	Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Ursp
Får/get	205.000	Tullfri	NZ	Får/lamm	650	Avgi.fri	EFTA
"	19.000	Tullfri	Argentina				
"	17.500	Tullfri	Australien				
"	5.220	Tullfri	Uruguay				
"	300	Tullfri	Island				
"	20	Tull/avgfri	Färöarna				
"	1 490	50%-ig avg.red.	Chile				
"	100	"	Grönland				
" (kvoten avser också levande får och getter)	9.000 (96)**	60%-ig tull/avg.red.	Polen				
"	550	Tullfri	Rumänien				
"	300	Tullfri	Österrike				
"	6.000	"	Polen				
Får/get	1.550 (96)**	"	Ungern				
Får/get	2.500 (96)**	"	CSFR				
Får/get	113 (97)**		Rumänien				
Får	250	50%-ig avg.red	ACP				

** Se avsnitt 4.1

4.1.5 Beredda köttprodukter (tulltaxans kapitel 16)

För beredda köttprodukter har EG ett mycket varierat gränsskydd. I vissa fall uttas en rörlig avgift vid import, i andra fall tillämpas endast en värdetull. I något enstaka fall förekommer även kombinationer av tull och införselavgifter. För beredda produkter av fläskkött

tillämpar EG slusspriser, vilket medför att tilläggsbelopp uttas om importpriset understiger en viss nivå. EG:s ordinarie gränsskydd möjliggör import även utan preferensarrangemang. Svenskt gränsskydd består av införselavgifter som varierar med hänsyn till köttinnehåll.

EG:s importkvoter				Sveriges importkvoter			
Vara	Kvot, ton	Tull/avgift	Urspr	Vara	Kvot, ton	Tull/avgift	Urspr
Beredda produkter	11.850 (96)**	50%-ig tull/avg.red	Polen	Beredda nötköttspr	1.500	Tull- och avg.fri	EG
"	6.300 (96)**	50%-ig avg.red	Ungern	Beredd skinka	200	Tull- och avg.fri	CSFR
"	700 (96)**	60%-ig avg.red	CSFR	Beredda köttpro.	600	Tull- och avg.fri	Finland
"	2 180 (97)**	50%-ig avg.red	Rumänien	Konserv. pro.	400	50 %-ig avg.red.	Polen
				Beredd skinka	300	Tull- och avg.fri	Rumänien
				Bredda köttprod	700	Tull- och avg.fri	Ungern

** Se avsnitt 4.1

Med Polen, Ungern, Tjeckien/Slovakien och Rumänien finns avtal gällande fläskprodukter intill en kvantitet om drygt 18 000 ton (1996) med en 50 %-ig avgiftsreduktion. Dessa varor kommer med stor sannolikhet att åtminstone delvis söka sig till den svenska marknaden. Redan idag importerar Sverige beredda/konserverade fläskprodukter från dessa länder. Dessutom har Sverige förhandlat fram avtal innehållande tull och avgiftsfria kvoter för beredda köttprodukter med Rumänien (300 ton), Ungern (700 ton) och CSFR (200 ton) samt med 50 %-ig avgiftsreduktion med Polen (400 ton). Redan före ett svenskt EG-medlemskap kommer således dessa länder att ha en upparbetad marknad i Sverige. Det kan inte heller uteslutas att EG:s kvoter kommer att omförhandlas och därvid utökas vid ett svenskt EG-medlemskap.

Den stora förändringen av handelsmönstret vid ett svenskt EG-medlemskap blir dock en ökad import från övriga EG-länder. Redan idag, med gällande gränsskydd, är importen från EG av beredda köttprodukter under tulltaxenummer 16.01-16.02 relativt stor. Dessutom innehåller Sveriges bilaterala jordbruksavtal med EG en kvot för beredda köttprodukter som kan medföra att en ökad handel kommer till stånd redan före ett svenskt EG-medlemskap.

4.1.6 Mejerivaror och ägg (tulltaxans kapitel 04)

Mejerivarorna beläggs i EG med rörliga införselavgifter. För vissa smaksatta eller sammansatta produkter t ex fruktyoghurt uttas dessutom tull. Gränsskyddet är på många produkter, bl a smör, vissa ostslag och visst mjölkpulver, högre än i Sverige.

För vissa mejerivaror, främst ost, har EG medgivit sänkt gränsskydd inom ramen för kvoter, såväl GATT-kvoter som kvoter riktade till enskilda länder, huvudsakligen EFTA-länder och länder i Östeuropa.

GATT-kvoterna avser cheddarost (9 000 ton) och viss ost för bearbetning (3 500 ton), samt kanadensisk cheddar "aged Canadian cheddar" (2 750 ton).

Avtalet med Norge medger import av 2 020 ton Jarlsberg och Riddar till nedsatt importavgift (55 ECU/100 kg). Det bilaterala jordbruksavtalet i anslutning till EES innebär en ökning av den norska kvoten med 200 ton. Avtalet med Finland avser 9 250 ton (varav 1 590 ton till Spanien, Portugal) Finlandia, Emmenthal, Tilcit m m samt processed cheese till nedsatt avgift. Avtalet med Österrike avser 15 700 ton Emmenthaler, processed cheese, grönmögelost m m utökat med 2 000 ton inom bilaterala jordbrukavtalet (EES). Avtalet med Schweiz avser 1 000 ton "Raclette" och "Tomme" till reducerad avgift.

Avtalen med Polen, Tjeckien/Slovakien och Ungern innehåller succesivt ökande kvoter med nedsatt avgift för mjölkpulver (sammanlagt 7 500 ton 1996) , för viss ost (sammanlagt 5 600 ton 1996), för smör (sammanlagt 2.800 ton 1996) och slutligen ägg och äggprodukter (sammanlagt 14.150 ton 1996). Även avtalet med Rumänien innehåller en ostkvot, som successivt ökar till 1 400 ton 1997.

Beträffande smör finns ett specialarrangemang (lägre införselavgift kopplad till vissa villkor) för import till Storbritannien från Nya Zeeland till följd av handelsförbindelserna före Storbritanniens medlemskap i EG. För år 1993 omfattar arrangemanget 51 830 ton. Inom mejerivaruområdet importerar Sverige främst ost. Dominerande exportör härav är EG. Övriga betydande exportörer av ost är Österrike, Finland, Norge och Ungern. Ägg och äggprodukter importeras nästan uteslutande från Finland.

Vid elimineringen av gränsskyddet mellan Sverige och EG sker en öppning mot EG:s marknad som präglats av stora överskott. Vid ett EG-medlemskap öppnas Sverige också för EG:s GATT-kvoter och kvoter med Östeuropa. Preferenserna på mejerivarusidan är dock relativt små jämfört med kvoterna på kött sidan och får antas i begränsad utsträckning påverka den svenska marknaden.

Om Norge, Finland och Österrike inte blir medlemmar samtidigt med Sverige kan de relativt stora kvoterna för dessa länder komma att påverka den svenska marknaden. Speciellt bör detta gälla osten från de två nordiska länderna.

EG:s importkvoter

Sveriges importkvoter

Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Ursprung	Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Ursprung
Ost	2.020	Red. avg.	Norge	Ost	1.300	Avg. fri	EG
"	Utökning av kvot p.g.a bilat. jordbr-avt med 200 ton	"	"	Ost	1.400	Avg. fri	Finland
Ost	15.700	Red. avg	Österrike	Färost	100	Avg. fri	Bulgarien
"	Utökning av kvot p.g.a bilat. jordbruk-avt. med 2000 ton*	"	"				
Ost	9.250	Red. avg	Finland				
"	Utökning av kvot p.g.a bilat jordbruk-avt.	"	"				
Ost	1.000	Tull/avg. fri	Sverige				
Ost	1 000	Red. avg.	Schweiz				
Ost	1 400 (97)**	60% avg och tull red	Rumänien				
Ost	9.000	Red avg	GATT-kvot				
Ost	3.500	Red. avg	GATT-kvot				
Ost	2.750	Red. avg	GATT-kvot				
Smör	55.000	Red. avg	Från NZ till Storbritt.				
Mejeri-varor	(96)**	Red. tull/avg	Polen				
Mejeri-varor	(96)**	Red. tull/avg	Ungern				
Mejeri-varor	(96)**	Red. tull/avg	CSFR				
Ost	1.400 (97)*	Red. avg	Rumänien				
Ägg	1.770 (96)**	Red. tull/avg	Polen				
Ägg	1.740 (96)**	Red. tull/avg	Ungern				
Ägg	9.690 (96)**	Red. tull/avg	CSFR				

** Se avsnitt 4.1

4.1.7 Trädgårdsprodukter (tulltaxans kapitel 6, 7, 8 och 20)

EG:s gränsskydd för färska, kylda, frysta och beredda trädgårdsprodukter består i huvudsak av värdetullar som för vissa för den inhemska odlingen viktigare produkter kompletteras med minimiviktullar. Till skillnad mot Sverige tillämpar EG för vissa frukter och grönsaker också ett referensprissystem, som motverkar lågprisimport. Tullnivån är ofta,

men inte alltid, högre i EG än i Sverige. Den främsta skillnaden är dock att perioder med tullfrihet eller tullnedsättning förekommer under betydligt större del av året i Sverige.

I några enstaka fall tillämpas införselavgift. Detta gäller t ex för bananer, kapris, majs och oliver. I vissa andra fall, exempelvis djupfrysta bär med socker, uttas liksom i Sverige en avgift för sockerinnehållet. Exempel på i Sverige betydande handelsvaror där EG har klart högre gränsskydd än Sverige är mandel, nötter, bananer, fikon, avokado, apelsiner, mandariner, vindruvor samt äpplen. Sverige tillämpar tull- och avgiftsfrihet för flera av dessa produkter. För torkade baljväxter har Sverige importavgift, vilken ligger på en högre nivå än EG:s tullar. För beredda/konserverade trädgårdsprodukter är EG:s gränsskyddsnivå betydligt högre än den svenska även med hänsyn tagen till EG:s preferenser (jmf. t ex olika typer av fruktjuicer där Sverige tillämpar tullfrihet tillsammans med införselavgifter avseende sockerinnehåll och EG tillämpar hög tull kombinerat med olika avgifter. För t ex. fryst apelsinjuice CN-kod 20.09.1111 uttar EG en tull om 42% samt införselavgift medan Sverige tillämpar tullfrihet samt införselavgift om 150 SEK/100 kg).

Påpekas bör att inom trädgårdsområdet finns olika typer av kvalitetsbestämmelser som kan ge liknande effekt som ett gränsskydd.

EG har en rad preferensarrangemang på trädgårdsområdet. Förmåner ges dels i bilaterala avtal, dels inom ramen för multilaterala överenskommelser. GSP-systemet inom tulltaxans kap 6, 7, 8 och 20 är varumässigt mycket omfattande, men i allmänhet inte lika liberalt som det svenska. Total tullfrihet utan kvantitativ begränsning, som är den vanliga förmånen i det svenska GSP-systemet, ges i EG:s system endast för ett mindre antal produkter.

Genom interimsavtalen med Polen, Ungern, CSFR och Rumänien medges tullnedsättningar utan kvantitativa begränsningar för en rad produkter inom tulltaxans kapitel 6, 7, 8 och 20. Exempel härpå är gurkor, auberginer, hallon, blåbär, röda vinbär och svarta vinbär. Avtalen innehåller också många förmåner inom ramen för succesivt ökande kvoter. Exempel på trädgårdsprodukter för vilka EG tillämpar gränsskydds-nedsättningar inom ramen för kvoter är tomater, lök, kål, gurka, färska och frysta bönor, frysta ärtor samt vissa äpplen och jordgubbar.

I frihandelsavtalet med Israel medges tullättnader för trädgårdsprodukter inom ramen för kvoter. Liknande arrangemang återfinns i avtalet med Marocko.

Import från ACP-länderna medges också undantag från tull utan kvantitativ begränsning för t ex auberginer, nötter (pecan, pistasch) paprika, grapefrukt, lime samt meloner. Länderna medges också vissa förmåner inom ramen för kvoter.

Vad gäller bananer hade EG-länderna fram till 1 juli 1993 olika system. Vissa länder, exempelvis Spanien och Frankrike, har haft egna marknadsordningar som ger skydd åt bananer från tidigare kolonier eller som odlats inom landets egna områden. Tyskland har samtidigt tillämpat tullfrihet utan kvantitativa begränsningar. Tullen på bananer är GATT-bunden vid 20 %. Importen från ACP-länderna var fram till 1 juli 1993 tullfri utan kvantitativ begränsning. EG har dessutom i Lomé-konventionen (protokoll 5) garanterat ACP-länderna en minst lika gynnsam ställning som tidigare när det gäller tillträde till traditionella marknader. Från den 1 juli 1993 införde EG en gemensam marknadsreglering

för bananer. Denna reglering innebär att traditionella kvantiteter ACP- bananer (857 700 ton) kan importeras tull- och avgiftsfritt även fortsättningsvis. En kvot på 2 miljoner ton får delas mellan import utöver den traditionella från ACP-länderna och import från övriga tredje-länder. Inom kvoten tillämpas tullfrihet för bananer från ACP-länderna medan bananer från övriga länder beläggs med en tull på 100 ECU/ton. Import utöver denna kvot beläggs med en tull på 850 ECU/ton såvida inte bananerna kommer från ACP-länderna då tillämplad tull är 750 ECU/ton. EG:s marknadsreglering för bananer granskas för närvarande i GATT. Utgången av denna granskning är ännu oviss.

EG har även handelsavtal med andra länder som täcker trädgårdsområdet. Exempel härpå är avtalen med olika medelhavsländer som Turkiet, Cypern, Tunisien och Marocko. Andra exempel är maniokkvoter inom ramen för frivilliga begränsningsavtal som lämnats till exempelvis Thailand (Jfr nedan beträffande fodermedel).

Ovan nämnda avtal innehåller som indikerats en lång rad preferenser för frukter och grönsaker. Sammanställningen av importkvoterna i tabell A nedan är därför vad gäller EG delvis mycket summarisk. För att få en fullständig redovisning av vilka varor som ingår samt storleken på kvoter hänvisas till respektive avtal (publicerade i EG:s Official Journal). I tabell B visas kvoternas sammanlagda kvantitet för ett urval av fyra enskilda produkter. Kvoterna för dessa produkter är stora även med EG:s mått mätt.

A. EG:s och Sveriges importkvoter på trädgårdssidan framgår av nedanstående tabell.

EG:s importkvoter				Sveriges importkvoter			
Vara	Kvot, ton	Tull/avg.	Urspr.	Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr.
Snitt-blommor	17.415	*	*	Adiantum.	100 **	Tullfri	EG
Ärter	6.000	Red. tull	Sverige	Frysta böror	700 **	"	EG
"	Utökning inom ramen för bil. jordbr.**	"	"	Lökar, stamknöl.	750 **	"	EG
Frukt/ grönt	*	*	Polen	Fryst spenat	500 **	"	EG
"	*	*	Ungern	Frysta möröter, lök...	1.000 **	"	EG
"	*	*	CSFR	Andra frysta köks- växter	2.000 **	"	EG
"	*	*	Rumänien				
"	*	*	Israel	Beredda champinj	2.500	"	EG
"	*	*	Marocko	Citrus- marmelad	700	"	EG
"	*	*	Cypern	Sylt....	300	"	EG
Maniok	5,7 milj	Red. tull	Thailand	OBS! se kap 23	Annan sylt 1.000	"	EG
Maniok	825.000	Red. tull	GATT- kvot	OBS! se kap 23	Blandsaft. 200	"	EG

EG:s importkvoter Sveriges importkvoter forts.

Maniok	32.000	Red. tull	Icke GATT-kvot	OBS! se kap 23	Konserverade gurkor	200	"	CSFR
Frukt/ Grönt	*	*	ACP		Äppelsaft	200	"	CSFR
"	*	*	Egypten		Adiantum	10	"	Israel
Frukt	*	*	Turkiet		Lök...	400	"	Polen
"	*	*	Tunisien		Blomkål...	300	"	Polen
Frukt	*	*			Brysselkål...	200	"	Polen
Beredda pr.	*	*	Österrike		Bladselleri ...	100	"	Polen
"	*	*			Frysta bönor	700	"	Polen
"	*	*	Sverige		Frysta morötter..	400	"	Polen
"	*	*	Polen		Konserverade gurkor	200	"	Polen
"	*	*	Ungern		Äppelsaft	300	"	Polen
"	*	*	Israel		Konserverade chaminj.	200	"	Rumänien
"	*	*	Marocko					

* Många olika produkter med varierande gränsskydd

B.

Produkt	Kvot, ton	Tull/avg.	Anm.
Apelsiner	608.825	Varierande-tullfrihet-2,5%-beroende på avtal	Avser avtal med Israel, Marocko, ACP
Mandariner	129.843	"	Avser avtal med Israel, Marocko
Juice	165.400	Utfasning av tull till 1996	Avser avtal med Israel och Marocko
Gul lök	204.000	4.8%	Avser avtal med Polen, Ungern samt förmåner under 1996.

Generellt kan konstateras att Sverige idag importerar stora mängder grönsaker från EG. Vad gäller frukt importerar Sverige huvudsakligen från USA, Israel, Turkiet, Marocko, Cypern m fl. Vid ett svenskt EG-medlemskap får det antas att Sveriges handel med länder utanför EG kommer att minska och styras över till import från EG samt från de länder som EG ger handelsförmåner.

Sveriges import av bananer är avgifts- och tullfri och fri från kvantitativa restriktioner. Importen kommer idag till 98% ifrån Panama, Honduras, Costa Rica och Ecuador. Mycket små kvantiteter kommer från ACP-länderna som förmånsbehandlas av EG. Vid ett svenskt EG-medlemskap är det troligt att svensk import fördyras. Dessutom bedöms en förskjutning äga rum mot bananimport från ACP-länderna.

4.1.8 Kaffe, te och kryddor (tulltaxans kapitel 9)

För kaffe, inkl kaffesurrogat, tillämpar EG tullar i intervallet 4-18 %. Te beläggs i vissa fall med tull vid import till EG medan för vissa typer av te tillämpas tullfrihet. För kryddor uttar EG i många fall tullar av varierande storlek. För samtliga varor hänförliga till kapitel 9 tillämpar Sverige tull- och avgiftsfrihet.

Inom detta område har EG inga handelsavtal. GSP-systemet medger förmåner för t ex grönt te och peppar, i form av tullfrihet utan kvantitativ begränsning.

EG:s gränsskydd är högre än det svenska, skillnaden är dock inte särskilt stor. Effekter av ett medlemskap kan bli en viss fördyring av kaffeprodukter om inte andra kostnads/prissänkande effekter av medlemskapet upphäver detta. Sverige importerar idag kaffe, orostat, från bl a Brasilien samt Colombia. Förmodligen kommer handelsströmmarna inte att påverkas. EG har inga handelsavtal eller kvoter som kan påverka dessa.

4.1.9 Spannmål, mjöl (tulltaxans kapitel 10 och 11)

EG:s gränsskydd, liksom Sveriges, för spannmål och mjöl består i huvudsak av rörliga införselavgifter. I något enstaka fall, såsom för utsäde av vete, majs, ris och sorghum tillämpas i EG istället tull. Tull istället för införselavgift tillämpas i EG även för mjöl och flingor av potatis och vissa grönsaker.

Gränsskyddsnivån är i allmänhet högre i EG än i Sverige. Speciellt stora skillnader föreligger för ris, där Sverige har GATT-bunden tullfrihet medan EG tillämpar införselavgift. Noteras kan även att malt i EG har ett betydligt högre gränsskydd än i Sverige.

För stärkelse uttas införselavgift både i Sverige och EG. EG:s är något högre än motsvarande svenska avgift.

På spannmålsområdet är EG:s preferenser främst riktade mot de Östeuropeiska staterna och mot ACP-länderna. För vete medges de Östeuropeiska staterna successivt ökande kvoter intill en kvantitet om 278 640 ton med nedsättning av tull/avgift med 60%. För orostad malt samt maltkorn medges därutöver Tjeckien/Slovakien en kvot om 88.500 ton (1996) med 60 %-ig nedsättning av tull/avgift.

ACP-länderna medges också förmåner med avgiftsreduceringar med eller utan kvoter för t ex sorghum, hirs, ris och majs.

Gränsskyddet vid import av spannmål till Sverige blir högre vid ett EG-medlemskap. Avtalen med de östeuropeiska länderna kan möjligen något påverka det svenska importmönstret.

För ris ger EG:s gränsskydd en preferens för ris producerat inom Gemenskapen samt för ris producerat i ACP-länderna. Ett svenskt EG-medlemskap kommer att medföra att importen av ris producerat inom EG kommer att stimuleras, samtidigt som importen från tredje land kommer att fördyras. Idag kommer den svenska importen huvudsakligen från USA och Thailand.

EG:s importkvoter

Sveriges importkvoter

Vara	Kvot ton	Tull/avg	Urspr.		Vara	Kvot ton	Tull/avg	Urspr.
Bovete	4 350 (96)**	60%-ig tull och avg.red	Polen		Malt	3.000	Red. avg med 60%	CSFR
Vete	232 000 (96)**	60%-ig tull och avg.red	Ungern					
Malt	47 500 (96)**	60%-ig tull och avg.red	CSFR					
Malkorn	41 000 (96)**	60%-ig tull och avg.red	CSFR					
Vetemjöl	27 000 (96)**	60%-ig tull och avg.red	CSFR					
Vete	19 640 (97)**	60%-ig tull och avg. red	Rumänien					
Sorghum	100 000	60%-ig avg.red inom kvot	ACP					
Hirs	60 000	Avg fritt	ACP					
Ris	145 000	Red avg	ACP					
Orostat malt	2.500	Red. avg.	Finland					

** Se avsnitt 4.1

4.1.10 Oljeväxtfröer etc. (tulltaxans kapitel 12)

EG tillämpar tull- och avgiftsfrihet för oljehaltiga fröer och frukter. Vid import till Sverige av motsvarande produkter uttas en införselavgift. Avgiftsfrihet tillämpas dock om varan är avsedd för oljeutvinning eller humankonsumtion.

För fröer som används som utsäde uttas en tull vid import till EG, medan varken tull eller avgift uttas vid import till Sverige (GATT-bindningar). Sockerbeter, liksom pellets och mjöl av lusern, kan importeras tull- och avgiftsfritt till EG, medan motsvarande import till Sverige drabbas av en införselavgift. Sverige medger inga GSP-förmåner inom kap 12. EG ger tullfrihet inom ramen för GSP för exempelvis lakritsrot, alger och aprikos-, plommon- och persikokärnor. Dessa varor är generellt tullfria i Sverige.

EG:s importkvoter				Sveriges importkvoter			
Vara	Kvot ton	Tull/avg	Urspr	Vara	Kvot	Tull/avg	Urspr
Humle	6 150 (96)**	Red tull	CSFR				

** Se avsnitt 4.1

Antagandet av EG:s gränsskydd behöver inte medföra några dramatiska förändringar i importmönstret från tredje land. Svensk import kommer idag huvudsakligen från USA, Kanada, Polen samt vissa u-länder. Import av oljeväxtfrö för annat ändamål än oljeutvinning, d.v.s för direktinblandning som foder, kommer att kunna ske avgiftsfritt. Detta torde dock vara mindre intressant p.g.a lägre prisnivå på oljekraftfodret i EG.

4.1.11 Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter (tulltaxans kapitel 15)

EG:s gränsskydd för oljor och fetter består i huvudsak av tullar. I något enstaka fall, främst olivolja, uttar EG en införselavgift vid import. Sveriges gränsskydd består av tullar³. Inga större nivåskillnader föreligger mellan EG:s och Sveriges gränsskydd bortsett från de positioner där Sverige tillämpar tullfrihet och EG samtidigt uttar en införselavgift, samt för råa oljor där Sverige tillämpar tullfrihet medan EG uttar tull.

Inom GSP-systemet medger EG tullfrihet för vissa fetter och oljor. Sverige ger u-länderna tullfrihet på de flesta fetter/oljor.

EG medger ACP-länderna tullfrihet utan kvantitativ begränsning för tex. sojabönsolja, palmolja, rapsolja, margarin och animaliska oljor. Vid import från Marocko, Algeriet och Turkiet har EG reducerat införselavgiften för obehandlad olja.

EG:s importkvoter				Sveriges importkvoter			
Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr	Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr
Margarin	1.000	Tullfri	Sverige	Margarin	9.200	Tullfri	EFTA
Animaliska oljor/fetter	1.000	Red. tull	Norge				
Solrosolja	1 900 (96)**	Red. tull	Ungern	Margarin	1.000	Tullfri	EG

** Se avsnitt 4.1

Svensk import av oljor och fetter kommer från ett flertal länder. En viktig leverantör är EG. Andra är Malaysia, Norge, Filippinerna, Indonesien, Singapore och USA. Importmönstret från tredje land behöver inte påverkas nämnvärt av ett EG-medlemskap.

4.1.12 Socker, sockerkonfektyr och kakaoberedningar (tulltaxans kapitel 17 och 18)

För socker tillämpar EG i de allra flesta fall rörliga införselavgifter som ligger på högre nivå än Sveriges införselavgifter för motsvarande produkter. För sockerkonfektyr, liksom

³Den svenska fettvaruavgiften drabbar inhemskt producerade oljor i samma omfattning som importerade och ses därför inte som ett gränsskydd

för kakaoberedningar har EG, liksom Sverige, i de flesta fall ett system med tull i kombination med en rörlig avgift (prisutjämning). I något enstaka fall består gränsskyddet av enbart tull (visst lakritsextrakt).

För ACP-länderna medger EG en avgiftsfri import om 1.3 milj ton råsocker/år till garanterade priser. Dessutom medges vid import från ACP-länderna tullfrihet utan kvantitativ begränsning för kemiskt ren fruktos. Detsamma gäller för import av kemiskt ren fruktos från Ungern.

För kakaopulver, kakaoberedningar mm medges små kvoter till reducerade tullsatser vid import från Ungern.

EG:s importkvoter

Sveriges importkvoter

Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Ursp		Vara	Kvot ton	Tull/avg	Ursp
Råsocker	1,3 milj	Garant- erade priser	ACP					
Rörsocker	10.000	"	Indien					
Melass	600.000	Red. avg.	ACP					
Socker- konfek.	3 380 (96)**	Red. tull	Ungern					

** Se avsnitt 4.1

Den centrala frågan för svensk import av socker vid ett EG-medlemskap är hur pass stora produktionskvoter som tilldelas Sverige. Sverige har traditionellt haft import av socker från t ex Kuba, Brasilien m fl länder i Sydamerika. Eventuell import av socker vid ett medlemskap kommer förmodligen att styras över till import från traditionella sockerexportörer till EG som ACP-länderna samt till import från nuvarande EG-länder.

4.1.13 Diverse ätbara beredningar (tulltaxans kapitel 19 och 21)

EG:s gränsskydd liksom Sveriges för "diverse ätbara beredningar" (livsmedelsindustriprodukter) består av tullar, i de flesta fall i kombination med en rörlig avgift vars storlek är beroende på mängd ingående råvaror (råvarukostnadsutjämning, RÅK). Att göra en jämförelse av nivån på gränsskyddet för prisutjämningsprodukterna är svårt till följd av stora variationer i råvaruinnehåll för varje enskild varuposition i tulltaxan. Det är svårt att hitta en typprodukt eller fastställa en genomsnittlig avgift för dessa produkter. EG tillämpar exempelvis genom sitt sk "matris-system" ett mycket stort antal olika avgifter inom varje varuposition. Det kan dock konstateras att tullarna i EG i allmänhet ligger på en högre nivå än i Sverige.

EG:s avtal med Polen, Ungern, CSFR och Rumänien innehåller samtliga vissa förmåner för livsmedelsberedningar hänförliga till tulltaxans kapitel 19 och 21. För en rad produkter från ovan nämnda länder befrias importen inom ramen för kvoter från tullen medan den rörliga komponenten av gränsskyddet även fortsättningsvis uttas (om sådan uttas i normalläget). I något enstaka fall ges förmånen utan begränsning till kvantitet. De kvoter som förmånsbehandlas är små jämfört med kvoterna inom många andra områden.

Sverige kommer vid ett medlemskap få anpassa sig till EG:s något högre gränsskydd. Det svenska importmönstret torde inte komma att förändras i någon högre grad vid ett medlemskap, bortsett från en sannolikt ökad andel import från övriga EG-länder.

4.1.14 Drycker, sprit och ättika (tulltaxans kapitel 22)

EG:s gränsskydd för vin och sprit består av tullar, som i många fall är relaterade till alkoholinnehållet samt till storleken på förpackningen. Nivån på gränsskyddet är generellt högre än Sveriges. För vin utgår i vissa fall även en utjämningsavgift. För drycker innehållande mjölkfett kombineras tullen med en rörlig avgift (prisutjämning) som är relaterad till mjölkinnehållet. Odenaturerad teknisk sprit, som kan importeras tullfritt till Sverige, beläggs med en tull på 30 ECU/hl vid import till EG.

Vid import av vin från Marocko, Tunisien och Algeriet medges tullfrihet för 300.000 hl. Tullkvoter innebärande tullfrihet tillämpas även gentemot Österrike. Gentemot Malta tillämpas en mindre tullfri kvot för maldrycker. Vad gäller förmånsbehandling av spritdrycker tillämpas tullfrihet vid import av rom m m från ACP-länderna och från Frankrikes översjöiska områden (OCT) inom ramen för kvoter.

<i>EG:s importkvoter</i>				<i>Sveriges importkvoter</i>			
<i>Vara</i>	<i>Kvot, hl</i>	<i>Tull/avg</i>	<i>Urspr</i>	<i>Vara</i>	<i>Kvot</i>	<i>Tull/avg</i>	<i>Urspr</i>
<i>Rom</i>	<i>214.628</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>ACP</i>				
<i>"</i>	<i>15.000</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>OCT</i>				
<i>Vin</i>	<i>150.000</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>Österrike</i>				
<i>Maldrycker</i>	<i>5.000</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>Malta</i>				
<i>Vin</i>	<i>87.000</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>Österrike</i>				
<i>Vin</i>	<i>50.000</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>Tunisien</i>				
<i>Vin</i>	<i>50.000</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>Marocko</i>				
<i>Vin</i>	<i>200.000</i>	<i>Tullfritt</i>	<i>Algeriet</i>				

Sveriges vinimport är idag mycket varierande vad gäller ursprungsländer. Flera av de länder som idag är viktiga leverantörer av vin till Sverige har inget avtal med EG på vinområdet. Detta gäller exempelvis USA och Australien. En effekt av svenskt EG-medlemskap är rimligen att svensk import av vin blir mer EG-inriktad samtidigt som import från traditionella leverantörer fördyras.

4.1.15 Återstoder och avfall från livsmedelsindustrin samt beredda fodermedel (tulltaxans kapitel 23)

Proteinfoder, i form av oljekakor, saknar gränsskydd i EG. Detsamma gäller för Sverige fr o m 1 juli 1993. För t ex fiskmjöl tar EG ut en tull på 2% medan Sverige tillämpar tull- och avgiftsfrihet.

Foderberedningar, andra än hund- och kattmat i detaljhandelsförpackningar, har en tull på 6% i EG medan en rörlig införselavgift uttas vid import till Sverige.

EG:s importkvoter

Sveriges importkvoter

Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr		Vara	Kvot, ton	Tull/avg	Urspr
Hund- och kattmat	5.000	Avg.fritt	Färöarna		Hund- och kattmat	5.000	Tull-och avg.fri	EG
Hund- och kattmat	5.000	Avg.fritt	Sverige					
Vetekli	8.000	"	ACP					

Stora mängder maniok (kap 7) importeras idag till EG där det används i foderblandningar. Varan är intressant eftersom tullen är låg och den ersätter spannmål som har ett högre pris. Den största importen kommer från Thailand. Maniok har hittills inte använts i Sverige pga utformningen på det svenska gränsskyddet. Inom EG används mest maniok i Nederländerna och minst i Danmark. Thailand och ytterligare några länder har avtal med EG om att begränsa exporten. Hur stora kvantiteter maniok som kommer att nå den svenska marknaden vid ett medlemskap är ovisst. Manioken transporteras till Europa i stora båtar som lägger till vid ett fåtal europeiska hamnar. Varan bedömes ha störst konkurrenskraft i de länder som är geografiskt näraliggande till dessa hamnar. Det finns även andra s.k spannmålssubstitut som kan bli intressanta att importera till Sverige efter ett EG-inträde. Dit hör bla majs glutenfoder och citruspellets från USA.

4.1.16 Tobak mm (tulltaxans kapitel 24)

EG:s gränsskydd för tobak och tobaksvaror består av tullar, kombinerade med ett system av minimi- respektive maximi-tullar. Vid import av råtobak uttar EG en tull i intervallet 14-23%. Sverige däremot tillämpar 0-tull.

Även för beredda tobaksvaror uttar EG en värdetull, i motsats till Sverige som har en tull för cigaretter och cigarrer som är enhetsrelaterad och för rökto bak som är direkt viktrelaterad. EG:s gränsskydd för cigaretter liksom för rökto bak är betydligt högre än Sveriges.

Råtobak från ACP-länderna medges tullfrihet utan kvantitativ begränsning. I övrigt finns inga handelsavtal som kan påverka importmönstret. Sveriges import kommer huvudsakligen från USA, Brasilien och Schweiz.

5. HANDELSÖVERENSKOMMELSER SOM GYNNAR EG:S EXPORT

Genom handelsavtalen har EG också tillförsäkrat sig tillträde till andra länders marknader på mer eller mindre förmånliga villkor. Det kan därför vara av intresse att analysera avtalen för att se vilka nya exportmöjligheter de erbjuder för Sverige som EG-medlem. En självklar utgångspunkt är givetvis att Sverige får formell möjlighet att utnyttja tillgängliga tredjelandskvoter i samma mån som andra EG-länder. Enligt uppgift från EG-kommissionen ingriper kommissionen inte heller på något sätt genom någon fördelning mellan enskilda EG-länder av tillgängligt exportutrymme.

En rimlig, men kanske inte helt självklar utgångspunkt, är att EG:s kvoter på tredjelandsmarknader ökar i samma mån som EG utvidgas med nya medlemmar. När det gäller kvoter som ingår i olika slag av avtal får det förutsättas att förhandlingar upptas med tredjelandet i fråga, även om inte sådana situationer förutsetts och reglerats i avtalen, varvid hänsyn tas till bl a det nya medlemslandets tidigare handelsförbindelser med det aktuella landet. I de fall importkvoter förekommer på tredjelandsmarknader utan koppling till något avtal med EG torde man kunna förutsätta att dessa kvoter "automatiskt" justeras, även om detta är ett beslut som fattas av det aktuella tredjelandet (ett land som är GATT-medlem måste givetvis iakta principen om icke-diskriminering).

Sverige kan således genom EG-medlemskap komma i åtnjutande av ett antal nya och/eller större kvoter eller preferensarrangemang på tredjelandsmarknader. Samtidigt riskerar Sverige att förlora ett antal tull/avgiftsförmåner man tidigare åtnjtit i tredjeland. Vidare medför medlemskapet att Sverige inte längre har exklusiv rätt till några kvoter (jfr exempelvis Sveriges ostkvot på USA) utan måste dela tillgången till varje sådan kvot med övriga EG-länder.

I bilaga 2 redovisas de viktigare kvoter som EG tillförhandlat sig på tredjelandsmarknader. Det bör samtidigt understrykas att det är svårt att få en total överblick över alla kvoter som EG åtnjuter. EG har också ett flertal avtal innehållande exportförmåner utöver de som redovisats i bilaga 2. Exportförmånerna i dessa avtal bedöms dock ej vara av samma intresse från svensk sida och har därför utelämnats i detta sammanhang.

Avtalen med EFTA-länderna har betydelse i den mån dessa länder inte blir medlemmar i EG eller blir medlemmar vid en senare tidpunkt. I så fall kan närheten till Norge och Finland ge Sverige vissa fördelar framför andra exportländer i EG.

Vad gäller kvoter på de östeuropeiska marknaderna kan konstateras att Sverige nyligen har ingått bilaterala jordbruksavtal med motsvarande länder. Således kommer vid svenskt EG-medlemskap redan att finnas en viss upparbetad svensk marknad, om än begränsad, i dessa länder, vilket kan förbättra våra möjligheter att utnyttja de förmåner som EG har erhållit i de s.k. interimsavtalen. Detsamma kan även gälla beträffande andra länder exempelvis Turkiet och Israel.

Sverige har ingått frihandelsavtal med tillhörande jordbruksöverenskommelser med de baltiska staterna. EG har till skillnad från Sverige ännu inte ingått några handelsavtal med de baltiska staterna. Bibehållen frihandel har framförts som önskemål från svensk sida vid ett svenskt EG-medlemskap.

6. SLUTSATSER

-Svenskt EG-medlemskap innebär att Sverige inordnas i EG:s gemensamma handelspolitik mot tredje land. Sveriges existerande handelsavtal måste i princip avvecklas/modifieras, vilket kan komma att medföra förhandlingar mellan EG och berörda länder.

-Sveriges gränsskydd kommer att ersättas med EG:s gemensamma gränsskydd inklusive tullkvoter. EG:s gränsskydd är i genomsnitt (handelsvägt) högre än Sveriges. EG:s GATT-bindningar överensstämmer endast i några enstaka fall med Sveriges och som en konsekvens härav måste EG omförhandla flertalet av Sveriges GATT-bindningar. Samtidigt måste GATT:s krav att ej öka det totala gränsskyddet för länderna som ingår i den utvidgade tullunionen uppfyllas. Av betydelse är därför gränsskyddsnivån i de länder som blir medlemmar samtidigt med Sverige. Omförhandlingarna leder i sin tur sannolikt till förändringar i EG:s gränsskydd för enskilda produkter (omöjligt att förutsäga vilka) med större eller mindre betydelse för Sverige.

-EG har handelsavtal med ett större antal länder än Sverige, bl a åtskilliga u-länder. Frihandelsavtal har dock ännu inte tecknats med de baltiska staterna.

-Sverige kommer att få tillämpa en lång rad förmånsarrangemang för import från u-länder, vilket dock inte behöver innebära att gränsskyddet absolut sett blir lägre gentemot dessa länder än vad det är i Sverige idag före medlemskapet. Snarare kommer gränsskyddet gentemot dessa länder, särskilt beträffande frukt och grönsaker, att öka. Detsamma kan i viss mån sägas om import från reformländerna i Östeuropa.

-Sverige får på exportsidan tillgång till i vissa fall nya marknader, dvs länder som vi idag inte har avtal med som täcks av de avtal som EG har med tredje land. Sverige inordnas i handelsavtal som i vissa fall ger större tillgång till exportmarknader (exempelvis ost till USA samt vissa produkter såsom margarin, nötkött mm till Östeuropa). Detta utrymme är dock inte reserverat för Sverige utan svenska exportörer får aktivt konkurrera med exportörer från andra EG-länder om detta.

-Sveriges handel med omvärlden kommer att påverkas av ett EG-inträde, framförallt genom bortfallet av gränsskyddet mellan Sverige och övriga EG-länder. Sveriges handel med EG-länderna kommer således att öka, sannolikt på bekostnad av handeln med tredje länder. En del varor som tidigare kunnat importeras helt fritt till Sverige blir vid medlemskapet tull/avgiftsbelagda vid import från tredje land (flera exempel finns inom frukt/grönsaksområdet men bananerna är kanske det mest iögonfallande). Detta torde medföra att importandelen från EG-länder ökar (t ex apelsiner) eller att en förskjutning äger rum mot sådana leverantörsländer som gynnas genom EG:s handelspolitik (bananer från ACP-

länder). EG:s i de flesta fall högre gränsskydd på tropiska varor verkar fördyrande på importen. Detta kan medföra högre konsumentpriser för dessa varor.

-Ändrade sanitära och fytosanitära bestämmelser kan förändra importmönstret.

-EG:s avgiftspreferenser, bl a för ost, gentemot våra nordiska grannländer kan få viss betydelse beroende på när och om dessa blir medlemmar i EG. På liknande sätt kan dessa länders avgiftsförmåner gentemot EG få betydelse för Sverige.

-EG tillämpar ett betydligt större antal tull/avgiftskvoter, huvudsakligen administrerade enligt "först-till-kvarnen"-principen. Svenska myndigheter och företag måste således delta i administrationen av ett mycket större antal preferenser/kvotarrangemang än för närvarande.

Sveriges handelsavtal och importkvoter

Sveriges handelsavtal

- EFTA-konventionen (frihandelsdelen omfattar inte jordbrukspolitiken, men t ex råvarukostnadsutjämnings- RÅK)
- EFTA-preferenser angående ett antal jordbruks- och trädgårdsprodukter
- Bilateralt jordbruksavtal med Norge, 1980. Inga konkreta åtaganden.
- Bilateralt jordbruksavtal med Finland, 1980. Brevväxling (1992) mellan Sverige och Finland ang. jordbruksprodukter. Träder i kraft den 1/7 1993.
- EFTA-kvot vid import av margarin
- EFTA-kvot vid import av fårkött
- EFTA-kvot vid import av ponnyhästar
- EFTA-kvot vid import av vissa fruktsafter
- Frihandelsavtal med EG, 1972, inkl. brevväxlingar mellan Sverige och EG 1972 och 1986 ang. jordbruksvaror
- EES-avtalet (har ännu ej trätt i kraft)
- Bilateralt jordbruksavtal med EG i anslutning till EES-avtalet. Tillämpas provisoriskt fr om den 15 april 1993.
- Finland, Norge och Sverige ingick 1981 avtal med Kanada ang. ost
- Ostavtal med USA ingicks 1981.
- Frihandelsavtal (EFTA) med Tjeckoslovakien inkl. brevväxling mellan Sverige och Tjeckoslovakien ang. jordbruksprodukter
- Frihandelsavtal (EFTA) med Turkiet inkl. brevväxling mellan Sverige och Turkiet ang. jordbruksprodukter
- Frihandelsavtal (EFTA) med Israel inkl. brevväxling mellan Sverige och Israel ang. jordbruksprodukter
- Frihandelsavtal med Estland inkl. brevväxling mellan Sverige och Estland ang. jordbruksprodukter
- Frihandelsavtal med Litauen inkl. brevväxling mellan Sverige och Litauen ang. jordbruksprodukter
- Frihandelsavtal med Lettland inkl. brevväxling mellan Sverige och Lettland ang. jordbruksprodukter
- Frihandelsavtal (EFTA) med Israel inkl. brevväxling mellan Sverige och Israel ang. jordbruksprodukter
- Frihandelsavtal (EFTA) med Polen inkl. brevväxling mellan Sverige och Polen ang. jordbruksprodukter (träder i kraft 15 november 1993)
- Frihandelsavtal (EFTA) med Rumänien inkl. brevväxling med jordbruksavtal mellan Sverige och Rumänien ang. jordbruksprodukter

- Frihandelsavtal (EFTA) med Bulgarien inkl brevväxling med jordbruksavtal
- Frihandelsavtal (EFTA) med Ungern inkl brevväxling med jordbruksavtal
- Frihandelsavtal (EFTA) med Färöarna. inkl brevväxling mellan Sverige och Färöarna ang. jordbruksprodukter

- Internationella sockerorganisationen
- Internationella veterrådet
- Internationella kaffeavtalet
- Internationella kakaoavtalet

- GATT
- Internationella mejerivaruavtalet
- Internationella köttrådet

Därutöver har, vid förhandlingar inom ramen för GATT, Sverige givit ett antal koncessioner vilka förtecknas i Sveriges bindningslista i GATT. Dessa förmåner gäller på MGN-basis, dvs kan utnyttjas av alla GATT-länder.

Även Sverige ger för en rad produkter förmånsbehandling inom ramen för GSP (se sidan 16).

Sverige har till skillnad från EG hittills inte haft någon omfattande kvothantering. Under exempelvis hösten 1992 administrerades endast 8 kvoter i Sverige. Kvoter har dock på senare tid tillkommit som en följd av avtal med ett flertal länder (se kap 4 för en jämförelse av EG:s resp Sveriges importkvoter). För Sveriges del har antalet tull/avgiftskvoter ökat till ca 60 vid slutet av 1993.

Sveriges importkvoter enligt avtal

LAND	VARA	STORLEK
EFTA	Margarin	7 200 ton
EFTA (Island)	Får- och lamm	650 ton
EFTA (Island)	Ponnyhästar	100 st
EFTA (Schweiz/Österrike)	Vissa fruktsafter	4 200 ton
Tjeckoslovakien	Beredd eller konserverad skinka	200 ton
"	Orostat malt	3 000 ton
"	Konserverade gurkor	200 ton
"	Äppelsaft	200 ton
Israel	Adiantum och asparagus	10 ton
EG	Frysta bönor	700 ton
"	Andra frysta köksväxter: champinjoner, tomater, auberginer och brysselkål	2 000 ton
"	Beredda chaminjoner	2 500 ton
"	Blandsaft innehållande saft av äpplen etc	200 ton
"	Morötter, kepalök, vanlig lök och schalottenlök	1 000 ton
"	Citrusmarmelad	700 ton
"	Sylt av jordgubbar, svarta vinbär eller äpplen	300 ton
"	Annan sylt, gelé och marmelad	1 000 ton
"	Fryst spenat	500 ton
"	Lökar, stamknölar etc	750 ton
"	Adiantum, asparagus	100 ton
"	Margarin	1 000 ton
"	Färskt nötkött	4 000 ton
"	Beredda nötköttsprodukter	1 500 ton
"	Hund- och kattfoder	5 000 ton
Finland	Kött av nötkreatur, färskt eller kylt	300 ton
"	Kött av svin, färskt eller kylt	300 ton
"	Kött och andra ätbara djurdelar, saltade, torkade eller rökta	300 ton
"	Alla typer av ost	1 400 ton
"	Margarin med undantag av flytande margarin	2 000 ton
"	Korv och liknande produkter av kött, andra djurdelar eller blod; beredningaer av dessa produkter	600 ton
"	Kött, andra djurdelar och blod, beredda eller konserverade på annat sätt	
Polen	Fryst styckat nötkött, benfritt	1 500 ton
"	Ätbara djurdelar av nötkreatur andra än tunga och lever, frysta	60 ton
"	Lök annan än nyskördad 16 jul-29 feb	400 ton
"	Blomkål (inbegripet broccoli) 1 jun-30 nov	300 ton
"	Brysselkål 1 jun-31 dec	200 ton
"	Bladselleri (blekselleri) 1 maj-30 nov	100 ton
"	Frysta bönor	700 ton
"	Frysta morötter samt kepalök (vanlig gul) och schalottenlök	400 ton
"	Konserverade produkter i lufttät burk, för detaljhandelsbruk innehållande 40 viktprocent eller mer men mindre än 60 viktprocent kött av nötkreatur	400 ton

"	Konserverade gurkor	200 ton
"	Äppelsaft	300 ton
Rumänien	Beredda skinkor och styckningsdetaljer därav innehållande minst 80 viktprocent kött	300 ton
"	Champinjoner, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra	200 ton
Bulgarien	Bulgarisk vit ost av färmjök i lake	100 ton
"	Smågurkor	100 ton
"	Champinjoner beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra	300 ton
Ungern	Färskt eller kylt nötkött	400 ton
"	Frysta bönor	1 000 ton
"	Andra frysta köksväxter	500 ton
"	Frysta morötter etc	500 ton
"	Fryst blomkål	200 ton
"	Ungerska korvar	300 ton
"	Skinkkonserver	400 ton
"	Konserverad gurka	1 000 ton
"	Konservärtor	500 ton
"	Konserverade bönor	400 ton
"	Sylt och marmelad av annan frukt och bär än citrus, jordgubbar, svarta vinbär och äpplen	200 ton
"	Äppelsaft	200 ton
"	Saft av plommon, päron eller körsbär	200 ton

EG:s resp Sveriges viktigare exportkvoter på tredjelandsmarknaden

USA, Kanada, Australien, Nya Zealand samt Japan

EG:s exportförmåner			Sveriges exportförmåner		
Land	Vara	Förmån	Land	Vara	Förmån
USA	Ett antal ostslag (stilton, get- och fårost) får importeras till USA utan kvotering, men med tull.		USA	Ost	1.350 ton (Edam-41 ton, annan ost - 1059 ton samt margarinost -250 ton)
USA	Ett antal ostslag får importeras fritt inom ramen för kvoter (ex grönmögelost, cheddarost, Edam, Gouda, Emmenthaler)	47.000 ton. EG åtar sig att ej bevilja export-restitutioner el dyl så att USA:s prisnivå underskrids.			
USA	Nötkött	Import av färskt, kylt el fryst nötkött som är fritt ifrån mul-och klövsjuka. EG administrerar kvantiteten.			
Kanada	Ost	En globalkvot om 20.000 ton cheddar. EG:s andel minst 60% d.v.s 12.000 ton. EG åtar sig att ej medge export-restitutioner så att Kanadas priser ej underskrids.	Kanada	Ost	2.250 ton (gemensam kvot för Norge, Sverige och Finland)
Kanada	Frukt- och grönsaker	Tulllättnader			
Nya Zeeland	Viss förmånsbehandling av EG vad gäller licensierings-åtaganden för bla öl, vegetabilisk olja, socker-konfektyrer, biscuits m.m.				
Japan					

EFTA-länderna

EG:s exportförmåner

Sveriges exportförmåner¹

Land	Vara	Förmån	Land	Vara	Förmån
Finland	Ost	1.500 ton med red. importavg. Ökn. av kvoten med 600 ton p.g.a det bil.jordbruks-avt.	Finland	Nötkött, färskt eller kylt	300 ton med red. importavg.
Finland	Nötkött	1.000 ton med red. importavg. inom ramen för det bil.jordb.avt.	Finland	Griskött	300 ton med red. importavg.
			Finland	Kött och andra ätbara delar av nötkreatur samt avin	300 ton med red. importavg.
			Finland	Viss ost	1.000 ton med red. importavg.
			Finland	Margarin	2.000 ton tullfritt
			Finland	Korv...	600 ton tullfri samt red. importavg.
Norge	Ost	2.160 ton med red. tull (ökn. av kvoten med 200 ton inom ramen för det bil. jordbr.avt)	Norge	Ost	120 ton tullfri
Norge	Blomkål Broccoli Kinakål Körsbär Plommon Jordgubbar	2.000 ton 1.000 ton 3.000 ton 600 ton 600 ton 750 ton 750 ton Tullfrihet för samtliga under vissa perioder av året			
Österrike	Ost	5.000 ton med red. tull (ökn.med 2.000 ton inomramen för bil.jordbr.avt)			
Schweiz	Ost	2.300 ton (ökn.med 900 ton inom ramen för det bil. jorbr.avt.)			

¹Härutöver tillkommer förmåner för vissa livsmedelsindustriprodukter som avser export från EFTA-länderna.

Polen, Ungern och CSFR (Tjeckoslovakien)

EG:s exportförmåner			Sveriges exportförmåner		
Land	Vara	Förmån	Land	Vara	Förmån
Polen	Polen ger förmåner i form av 10%-iga tullreduktioner för ett stort antal produkter inom kap 1-24. Mest omfattande är preferenserna inom kap 8.		Polen	Exempel på produkter : Levande svin Alfalfafrön Vissa fruktjuicer	Tullfrihet Tullfrihet 40%-ig tull
Ungern	Ungern medger också importkvoter. Kvoterna är dock generellt sett relativt små. Exempel på varor är: -Nötkött, fryst -Griskött, färskt, kylt, fryst -Ost Margarin	6.000 ton med 30 %-ig tullredukt. 800 ton med 30%-ig tullred. 1.220 ton med 30 %-ig tullred. 1.440 ton med 30%-ig tullred.	Ungern	Margarin Vodka	800 ton med red. tull 500 ton med red. tull
CSFR	Exempel härpå är: - griskött, färskt, kylt eller fryst -ost	15 % tull 1.600 ton med 5 % tull	CSFR	Frysta ärtor Vegetabiliska oljor/fetter, andra Margarin	5 % (Jmf 10%) 3.000 ton med tullfrihet (jmf 15%) 800 ton med 10% (jmf 20%)
Bulgarien	Ännu ej offentliggjord		Bulgarien	Vegetabiliska oljor/fetter Margarin Vodka	Tullfri 7.5 %-ig tull Tullfri

Baltikum

Sveriges exportförmåner		
Land	Vara	Förmån
Baltikum	Margarin Sockerkonfek. Chokladvaror Mixer/degar m.m	Tullfrihet
Litauen gäller dessutom	Spannmål Humle frukt-och bärsaft	Tullfrihet

Jordbruksverkets rapporter 1993

1. Jämförelse mellan får- och lammköttsektorn i Sverige och EG
2. Statistik inom jordbruksområdet – Sverige och EG
3. Skatter och lönekostnader 1993 inom jordbruket
4. Marknadsöversikt – Vegetabilier
5. Jämförelse mellan vallfröproduktionen i Sverige och EG
6. Minskade hälso- och miljörisker vid användning av bekämpningsmedel (Utvecklings- och försöksprojekt 1987/88 – 1992/93)
7. Livsmedelskonsumtionen 1989–1992
8. Jämförelser av jordbrukets kostnader och intäkter i Sverige och i EG
9. Utvärdering av den livsmedelspolitiska reformen
10. Jordbruk och Miljö – Underlag till aktionsprogrammet ”Ett miljöanpassat samhälle – MILJÖ-93”
11. Faktorer för värdeberäkning 1993
12. Marknadsöversikt – animalier
13. Livsmedelsindustri och handel i ett EG-perspektiv
14. Alternativa inhysningssystem för värphöns
15. Djurskyddsfrämjande åtgärder – Forsknings-, försöks- och utvecklingsprojekt 1990/91 – 1993/94
16. Motionens och betesgångens betydelse för mjölkkor
17. Utrikeshandel med livsmedel 90–92
18. Uppföljning av livsmedelspolitiken
19. Riktlinjer för gödning och kalkning 1994
20. Gödselproduktion, lagringsbehov och djurtäthet i olika djurhållningssystem för svin
21. Svensk djurskyddslagstiftning i EG-perspektiv
22. Försöks- och utvecklingsprojekt inom områdena höst- och vinterbevuxen mark samt stallgödselhantering
23. Anläggningsstödet utnyttjande
24. Minskade hälso- och miljörisker vid användning av bekämpningsmedel
25. Stödet till jordbruket och livsmedelsindustrin i norra Sverige 1994/95

Jordbruksverkets Rapport kan beställas från
Informationsenheten, Jordbruksverket, 551 82 Jönköping
telefon 036-15 51 75 (direkt), 15 50 00 (vx)
fax 036-11 51 14
ISSN 1102-3007
ISRN SJV-R--93/26--SE

SJV offset, Jönköping 1993

Pris 50:- (exkl moms)